

คลังบทความ

ฉบับที่
22

OSHE Magazine

นิตยสาร ความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน
Occupational Safety, Health and Environment

เรื่องเด่นในฉบับ

- > สรุปหัวข้อสัมมนาความปลอดภัยและอาชีวอนามัยแห่งชาติ ครั้งที่ 34
- > ความเสี่ยงและการป้องกันอัคคีภัยในโรงงานอุตสาหกรรม
- > มาตรฐานการจัดการความปลอดภัยกระบวนการผลิต (Process Safety Management Standard)
- > งานสัมมนาวิชาการด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัยระดับนานาชาติ ครั้งที่ 1

ISSN 2539-6242

9 772539 624002

FORWARD
CULTURE OF PREVENTION FOR
SAFETY THAILAND

นายกฯ เชิญชวนทุกภาคส่วน

ร่วมสร้างวัฒนธรรมไทยเชิงป้องกัน

เพื่อตระหนักรู้ที่จะดูแลตนเอง ครอบครัว และสังคม
ให้มีความมั่นคงปลอดภัย ด้วยค่านิยมด้านความปลอดภัย 3 ประการ

สติรู้ตัว

MINDFULNESS

วินัยถูกต้อง

DISCIPLINE

เอื้ออาทรใส่ใจ

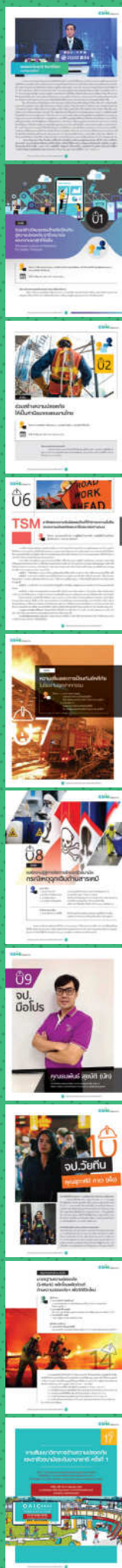
CARING

สารบัญ

- 7   สรุปคำสำคัญจาก พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี
- 8   สรุปคำสำคัญจาก นายสุชาติ ชมกลิ่น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน
- 9   หัวข้อ ร่วมสร้างวัฒนธรรมไทยเชิงป้องกันสู่ความปลอดภัย อาชีวอนามัย
- 11   และความพาสูกที่ยั่งยืน (Forward Culture of Prevention for Safety Thailand)
- 14   หัวข้อ ร่วมสร้างความปลอดภัยให้เป็นค่านิยมของแรงงานไทย
- 16   การตรวจสอบสุขภาพตามปัจจัยเสี่ยงจากการทำงาน
- 18   หัวข้อ ร่วมใจสร้างค่านิยมใหม่ แรงงานไทยปลอดภัยยั่งยืน
- 20   กองทุนเงินทดแทนกับการสนับสนุน ส่งเสริม ป้องกันด้านความปลอดภัยในการทำงาน
- 22   TSM อาชีพและความรับผิดชอบใหม่ที่ท้าทายความยั่งยืน
- 25   ของความปลอดภัยและอาชีวอนามัยทางถนน
- 28   ความเสี่ยงและการป้องกันอัคคีภัยในโรงงานอุตสาหกรรม
- 31   หัวข้อ องค์ความรู้สู่การจัดการด้านอาชีวอนามัย: กรณีเหตุจุกเงินด้านสารเคมี
- 34   คอลัมน์ จป.มือโปร คุณธนพันธ์ สุขบัติ
- 36   เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพ ระดับ 5
- 39   กองความปลอดภัยและอาชีวอนามัย การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค
- 41   คอลัมน์ จป.วัยเก๋ คุณสุภาคินี กาเว
- 43   หัวข้อ แนวทางปฏิบัติเพื่อป้องกัน COVID-19 สำหรับสถานประกอบการ
- 46   เพื่อรองรับสุขภาพวิถีชีวิตใหม่
- 49   หัวข้อ สูตรสำเร็จสู่มาตรฐานระบบการจัดการความปลอดภัยฯ
- 55   และรางวัล Zero Accident Campaign
- 58   มาตรฐานการจัดการความปลอดภัยกระบวนการผลิต
- 61   (Process Safety Management Standard)
- 64   สรุปการอภิปราย หัวข้อมาตรฐานความปลอดภัย (S-Mark) พลิกโฉมผลิตภัณฑ์
- 67   ด้านความปลอดภัยฯ เพื่อวิถีชีวิตใหม่
- 70   สรุปการอภิปรายหัวข้อ มุมมองแรงงานสู่การสานต่อวัฒนธรรมความปลอดภัยเชิงป้องกัน
- 73   องค์กรคุณธรรม สถาบันส่งเสริมความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อม
- 76   ในการทำงาน (องค์การมหาชน) หรือ สสปท.
- 79   งานสัมมนาวิชาการด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัยระดับนานาชาติ ครั้งที่ 1
- 82   ภายใต้ธีมงาน “มองการณ์ไกลความปลอดภัยในการทำงาน”
- 85   T-OSH NEWS ข่าว สสปท.

บทบรรณาธิการ

สวัสดีครับ

นิตยสารความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน สสพ. ฉบับนี้เป็นเล่มส่งท้ายปี 2565 ตลอด 3 เดือนที่ผ่านมา สสพ. มีกิจกรรมที่สำคัญ ๆ มากมาย เช่น งานสัมมนาวิชาการด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัยระดับนานาชาติ OSH Avenue International Conference (OAIC 2022) ในวันที่ 10-12 มิถุนายน 2565 ณ ศูนย์การค้าสยามมัยมิตรทาวน์ กรุงเทพมหานคร ภายใต้แนวคิดการจัดงาน **“Foresight for Safe มองการณ์ไกลความปลอดภัยในการทำงาน”** แต่ที่สำคัญ คือ การจัดงานความปลอดภัยและอาชีวอนามัยแห่งชาติ ครั้งที่ 34 ระหว่างวันที่ 30 มิถุนายน ถึงวันที่ 2 กรกฎาคม 2565 ณ ศูนย์แสดงสินค้าและการประชุม อิมแพ็ค เมืองทองธานี นนทบุรี ซึ่ง สสพ. มุ่งเน้น **“ร่วมสร้างวัฒนธรรมไทยเชิงป้องกัน สู่ความปลอดภัย อาชีวอนามัย และความผาสุกที่ยั่งยืน”** โดยดำเนินการภายใต้ค่านิยมด้านความปลอดภัยร่วมกัน (Safety Shared Values) M-D-C ดังนี้ สติรู้ตัว (Mindfulness) วินัยถูกต้อง (Discipline) และเอื้ออาทรใส่ใจ (Caring) เพื่อการขับเคลื่อนการสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัยที่ยั่งยืน ภายในงานมีกิจกรรมต่าง ๆ เช่น นิทรรศการ การสาธิต การแสดงและบรรยายพิเศษโดยนักวิชาการและผู้เชี่ยวชาญด้านต่าง ๆ นอกจากนั้นยังมีเวทีกลางที่มีกิจกรรมการเสวนาเกี่ยวกับองค์ความรู้ด้านความปลอดภัยในมิติต่าง ๆ ด้วยผู้ทรงคุณวุฒิด้านต่าง ๆ ทั้งจากภาครัฐ และภาคเอกชนร่วม 100 ท่าน ซึ่งในนิตยสารฉบับนี้จะนำเสนอภาพบรรยากาศของงานและเนื้อหาวิชาการที่สำคัญๆ ให้ทุกท่านได้ชมและอ่านกัน โดยเฉพาะเนื้อหาการเสวนาทั้งสองงาน หวังเป็นอย่างยิ่งว่าเมื่อท่านอ่านนิตยสารจบแล้ว ท่านจะเป็นส่วนหนึ่งที่จะร่วมกับ สสพ. สร้างวัฒนธรรมความปลอดภัยที่ยั่งยืนต่อไป

ท้ายนี้ขอขอบคุณทุกท่านที่ติดตามนิตยสารความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน มาโดยตลอด แล้วพบกันฉบับหน้าเป็นฉบับต้อนรับปี ใหม่ 2566 นะครับ

ที่ปรึกษา

วรานนท์

ปิติวรรณ

ผู้อำนวยการสถาบันส่งเสริมความปลอดภัยฯ

บรรณาธิการบริหาร

พฤทธิฤทธิ์

เลิศสิลาภิจจา

รองผู้อำนวยการสถาบันส่งเสริมความปลอดภัยฯ

กองบรรณาธิการ

ผศ.ดร.ชลฤทธิ

เหลืองจินดา

พิมพ์รัมภา

เรือนคำ

กฤตติกา

เหล่าวัฒน์โรจน์

นันทิชา

อรชร

ปรินดา

ศาสตะมาน

สุกานดา

ปรางทิพย์

ณัฐพัชร์

คงคำ

ควบคุมการผลิตและประสานงาน

พิษณุ

จันทร์ลี

สุกานดา

ปรางทิพย์

สถาบันส่งเสริมความปลอดภัย อาชีวอนามัย

และสภาพแวดล้อมในการทำงาน (องค์การมหาชน)

เลขที่ 18 ถนนบรมราชชนนี แขวงฉิมพลี เขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร 10170

โทรศัพท์ 0 2448 9111, 0 2448 9098

www.tosh.or.th

บทนำ

ผ่านช่วงเวลาจุดเปลี่ยนผ่านของยุคสมัย และเหตุการณ์สำคัญของโลกเรา ในช่วงปีที่ผ่านมา ความยากลำบากในการรับมือกับสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2009 (COVID-19) ส่งผลให้งานความปลอดภัยในมิติต่าง ๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับการทำงานจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลง สำหรับปี 2565 สสพ. ได้มีกิจกรรมงานความปลอดภัยและอาชีวอนามัยแห่งชาติ ครั้งที่ 34 ถือเป็นช่วงเวลาที่ทำท่ายอย่างยิ่งในการจัดกิจกรรมส่งเสริมที่ต้องมีมาตรการความปลอดภัยและสุขภาวะอนามัยเป็นอย่างมากสำหรับผู้เข้าร่วมงานทุกคน แต่เหนือสิ่งอื่นใดก็คือ การที่ สสพ. มุ่งมั่นที่จะส่งเสริม นำองค์ความรู้ ความเข้าใจ และสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัยในเกิดขึ้นในสังคมไทย รวมไปถึงการปลูกฝังค่านิยมความปลอดภัยในการทำงาน จึงเป็นแนวคิดหลักเพื่อการจัดงานในปีนี้เป็น M D C

M

: **Mindfulness** หมายถึง การมีสติรู้ตัว

D

: **Discipline** หมายถึง ความมีวินัย ปฏิบัติตามนโยบาย กฎระเบียบและ วิธีการทำงานที่ถูกต้องและอยู่ในสภาพที่ปลอดภัย

C

: **Caring** หมายถึง ความเอื้ออาทรใส่ใจ ดูแลและใส่ใจความปลอดภัย ของตนเอง เพื่อนร่วมงานและทุกคนในองค์กร

ซึ่งงานความปลอดภัยและอาชีวอนามัยแห่งชาติ ครั้งที่ 34 จัดขึ้นเมื่อวันที่ 30 มิถุนายน ถึง 2 กรกฎาคม 2565

ในการนี้ สสปท. ได้รับเกียรติจาก พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี เป็นประธานในพิธีเปิดงานกิจกรรมดังกล่าว ความรวดเร็วของวิทยาการสมัยใหม่ ประกอบกับความล้ำสมัยของนวัตกรรมเทคโนโลยีที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ส่งผลกระทบต่อรูปแบบ แนวทางการดำเนินชีวิตของทุกคน และเป็นที่ชัดเจนว่าในมิติมุมมองความปลอดภัยยังถือเป็นประเด็นที่สังคมให้ความสำคัญอย่างยิ่ง ทั้งในแง่ เศรษฐกิจ สังคม การเมือง และสิ่งแวดล้อม การนำพาสังคมที่ปลอดภัยจำเป็นต้องได้รับการร่วมมือ และผลักดันจากทุกภาคส่วนเป็นอย่างยิ่ง

สสปท. ถือเป็นหน่วยงานหนึ่งที่เป็นตัวเชื่อมกลไกสำคัญด้านความปลอดภัยในการทำงาน ให้เกิดเป็นฐานสำคัญต่อการดำเนินชีวิตที่มีคุณค่า พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงแห่งยุคสมัยต่อไป

พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี

งานความปลอดภัยและอาชีวอนามัยแห่งชาติถือเป็นอีกงานที่เรามาาร่วมกันทำให้เกิดความปลอดภัยในการทำงาน ผมเชื่อว่าทุกความสำเร็จเกิดขึ้นได้จากความร่วมมือ ร่วมใจ ความเข้าใจของบุคลากรขององค์กรในทุกระดับ ทุกส่วนงานที่เกี่ยวข้อง เราต้องการความสำเร็จบนความปลอดภัยไร้ความเสี่ยง โดยทุกคนจะต้องยึดถือหลักการ ยึดถือแนวปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ความปลอดภัยอาชีวอนามัย ช่วยดูแลซึ่งกันและกันเพื่อสวัสดิภาพในการทำงานของทุกคน แม้อัตราการประสบอันตรายในการทำงานมีแนวโน้มที่จะลดลงแล้วแต่ก็ยังไม่เพียงพอ สถิติการประสบอันตรายในการทำงานถือว่ายังอยู่ในระดับที่สูง โดยเฉพาะกลุ่มที่ทำงานกับเครื่องจักร ซึ่งสิ่งที่รัฐบาลได้เน้นในเรื่องของแรงงานนั้นคือการพัฒนาฝีมือแรงงานให้คนไทยมีประสิทธิภาพในการทำงานเพิ่มมากขึ้นโดยเฉพาะการทำงานเกี่ยวกับเครื่องจักร หุ่นยนต์ เพราะวันข้างหน้าโลกเปลี่ยนเราต้องปรับตามพร้อมระบุว่าป็นห่วงลูกจ้าง แรงงานทุกคน สิ่งสำคัญคือต้องมีสติ ไม่ประมาท ไม่ละเมิดกฎนิรภัย และคอยดูเพื่อนที่อยู่ข้างเคียง

รัฐบาลได้วางโรดแมปสำคัญด้านแรงงาน ซึ่งกระทรวงแรงงานได้เร่งแก้ไขและคลี่คลายปัญหาไปได้หลายเรื่อง เช่น การป้องกันแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์และการหลบหนีเข้าเมืองของแรงงานเพื่อนบ้านเป็นต้น สำหรับนโยบายด้านการเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ การส่งเสริมบทบาทและการใช้โอกาสในประชาคมอาเซียน รวมทั้งการพัฒนาและส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากวิทยาศาสตร์ การวิจัย พัฒนา และนวัตกรรม รัฐบาลได้เร่งดำเนินนโยบายเศรษฐกิจ ทั้งการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการขนส่งและคมนาคม การอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงเพิ่มขีดความสามารถของผู้ประกอบการวิสาหกิจ ขนาดกลางและขนาดย่อม พัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ และส่งเสริมโครงการลงทุนขนาดใหญ่ของประเทศ แต่การขับเคลื่อนนโยบายเศรษฐกิจดังกล่าวเหล่านี้ให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ได้ต้องอาศัยฟันเฟืองสำคัญที่สุดคือ แรงงาน ดังนั้นจึงขอให้ทุกคนช่วยกันยกระดับทักษะฝีมือแรงงานให้สอดคล้องกับการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ ด้วยการสร้างระบบการเรียนรู้ฝึกคนให้มีคุณภาพ มีวินัย มีความเอื้ออาทร ตระหนักรู้ที่จะดูแลตนเอง ครอบครัวยุ และสังคมให้มีความมั่นคงปลอดภัย ผมเชื่อว่าเราทุกคนตระหนักดีว่าการสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัยให้เกิดขึ้นในสังคมบ้านเราไม่ใช่เรื่องง่าย และคงต้องใช้เวลามากพอสมควร กระทรวงแรงงานเองจึงต้องส่งเสริมคุณภาพชีวิตของแรงงานเป็นเป้าหมายสำคัญ ทั้งเรื่องความปลอดภัย อาชีวอนามัย และความผาสุกที่ยั่งยืนของแรงงาน ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องส่งเสริมสนับสนุนซึ่งกันและกัน ต้องมองสภาพการทำงานในอนาคตให้ทันกับสถานการณ์และวิถีการเปลี่ยนแปลง เพื่อเตรียมการสนับสนุนส่งเสริมให้แรงงานยังคงได้ทำงานในสภาพแวดล้อมการทำงานที่เหมาะสม ปลอดภัยจากอุบัติเหตุและโรคจากการทำงานในทุกสภาพการณ์

“แรงงานในทุกสาขาอาชีพ เป็นทรัพยากรที่มีค่าในการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ เมื่อวิถีการทำงานเปลี่ยนไปอย่างรวดเร็ว ทุกภาคส่วนจึงต้องเตรียมแรงงานให้ก้าวทันโลก พร้อมรับวิถีชีวิตการทำงานในรูปแบบใหม่ในทุกมิติ ผมเชื่อมั่นว่าการสร้างวัฒนธรรมไทยเชิงป้องกันทั้ง 3 ประการ คือ การมีสติรู้ตัว วินัยถูกต้อง เอื้ออาทรใส่ใจ จะสอดคล้องกับแนวคิดการจัดงานในวันนี้ที่ว่า “ร่วมสร้างวัฒนธรรมไทยเชิงป้องกัน สู้ความปลอดภัย อาชีวอนามัย และความผาสุกที่ยั่งยืน” พล.อ.ประยุทธ์ กล่าว

นายสุชาติ ชมกลิ่น
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน

“การจัดงานในครั้งนี้กระทรวงแรงงาน โดยสถาบันส่งเสริมความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน (องค์การมหาชน) หรือ สสปท. ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดขึ้นระหว่างวันที่ 30 มิถุนายน – 2 กรกฎาคม 2565 ณ ศูนย์แสดงสินค้าและการประชุมอิมแพ็ค เมืองทองธานี มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ นายจ้าง ลูกจ้าง ผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ และภาคเอกชน ตระหนักถึงความสำคัญในเรื่องความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ภายใต้แนวคิด “ร่วมสร้างวัฒนธรรมไทยเชิงป้องกัน สู่ความปลอดภัย อาชีวอนามัย และความผาสุกที่ยั่งยืน โดยกิจกรรมภายในงานประกอบด้วย พิธีมอบรางวัลแก่สถานประกอบการที่ไม่มีอุบัติเหตุ จนเป็นเหตุให้ลูกจ้างต้องหยุดงาน และมีการบริหารจัดการด้านความปลอดภัยฯ อย่างเป็นระบบ มีการสัมมนา วิชาการ ในรูปแบบ On Site และ Online การแสดงนิทรรศการและการสาธิตด้านความปลอดภัยในการทำงาน รวมทั้งกิจกรรมการประกวดและสาระบันเทิงด้านความปลอดภัยในการทำงาน เพื่อให้กลุ่มบุคคล และองค์กรที่เกี่ยวข้อง ได้มีโอกาสในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ทางวิชาการ พัฒนาแนวคิดและวิธีการแก้ไขปัญหา เพื่อการสร้างวัฒนธรรมไทยเชิงป้องกัน สู่ความปลอดภัย อาชีวอนามัย และความผาสุกที่ยั่งยืน โดยในปีนี้จะดำเนินการขับเคลื่อนค่านิยมร่วมความปลอดภัย 3 ด้าน คือ การมีสติรู้ตัว วินัยถูกต้อง เอื้ออาทรใส่ใจ อย่างจริงจัง และต่อเนื่อง”

หัวข้อ

ร่วมสร้างวัฒนธรรมไทยเชิงป้องกัน สู่ความปลอดภัย อาชีวอนามัย และความผาสุกที่ยั่งยืน

(Forward Culture of Prevention
for Safety Thailand)

ผู้อภิปราย : นายวรรณรัตน์ ศรีสุขใส รองปลัดกระทรวงแรงงาน / นายสมพงษ์ กวางแก้ว รองอธิบดีกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน / นางสาวลัดดา แซ่ลี รองเลขาธิการสำนักงานประกันสังคม / รศ.ดร.เฉลิมชัย ชัยกิตติภรณ์ นายกสมาคมส่งเสริมความปลอดภัยและอนามัยในการทำงาน (ประเทศไทย) ในพระราชูปถัมภ์ ฯ

ผู้ดำเนินการและร่วมอภิปราย : นายวรานนท์ ปีติวรรณ ผู้อำนวยการสถาบันส่งเสริมความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน

วันที่ 30 มิถุนายน 2565 เวลา 13.00-14.30 น.

นโยบายด้านความปลอดภัย และสุขภาพอนามัยในการทำงาน

พัฒนา ปรับปรุง และส่งเสริมการคุ้มครองแรงงาน ระบบสวัสดิการและหลักประกันทางสังคม และยกระดับมาตรฐานความปลอดภัย อาชีวอนามัยในการทำงานให้สอดคล้องกับสถานะสังคม เศรษฐกิจ และรูปแบบการทำงานที่เปลี่ยนแปลงไป

กระทรวงแรงงานกับบทบาทการขับเคลื่อนวัฒนธรรมความปลอดภัยในการทำงานอย่างยั่งยืน

- การส่งเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจที่ต่อเนื่อง ครอบคลุมและยั่งยืน
- การจ้างงานเต็มที่มีผลผลิตภาพ
- การสร้างงานที่มีคุณค่าสำหรับทุกคน
- การปกป้องสิทธิแรงงาน
- การส่งเสริมสภาพแวดล้อมในการทำงานให้ปลอดภัย สำหรับผู้ปฏิบัติงานทุกคน

แรงงานปลอดภัยและสุขภาพอนามัยที่ดี

- การส่งเสริมคนทำงานให้มีความปลอดภัยและสุขภาพอนามัยที่ดี
- การให้ความสำคัญในการป้องกัน เพื่อลดความเสี่ยงจากอันตราย และการเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงาน
- การสร้างการมีส่วนร่วมในการดำเนินการความปลอดภัย
- การเสริมสร้างวัฒนธรรมเชิงป้องกันด้านความปลอดภัย และอาชีวอนามัย
- การพัฒนากลไกการบริหารจัดการและการดำเนินการด้านความปลอดภัย และอาชีวอนามัยทุกระดับ

หน่วยงานรัฐให้การสนับสนุน โดย...

- ส่งเสริมให้ประชาชนมีความสามารถในการทำงานอย่างเหมาะสมกับศักยภาพและวัย
- คุ้มครองผู้ใช้แรงงานให้ได้รับความปลอดภัยและมีสุขภาพอนามัยที่ดีในการทำงาน
- ได้รับรายได้ สวัสดิการ การประกันสังคม และสิทธิประโยชน์อื่นที่เหมาะสมแก่การดำรงชีพ

กลไกการสนับสนุนการสร้างวัฒนธรรมไทยเชิงป้องกันสู่ความปลอดภัย อาชีวอนามัย และความผาสุก

1. กลไกกฎหมาย

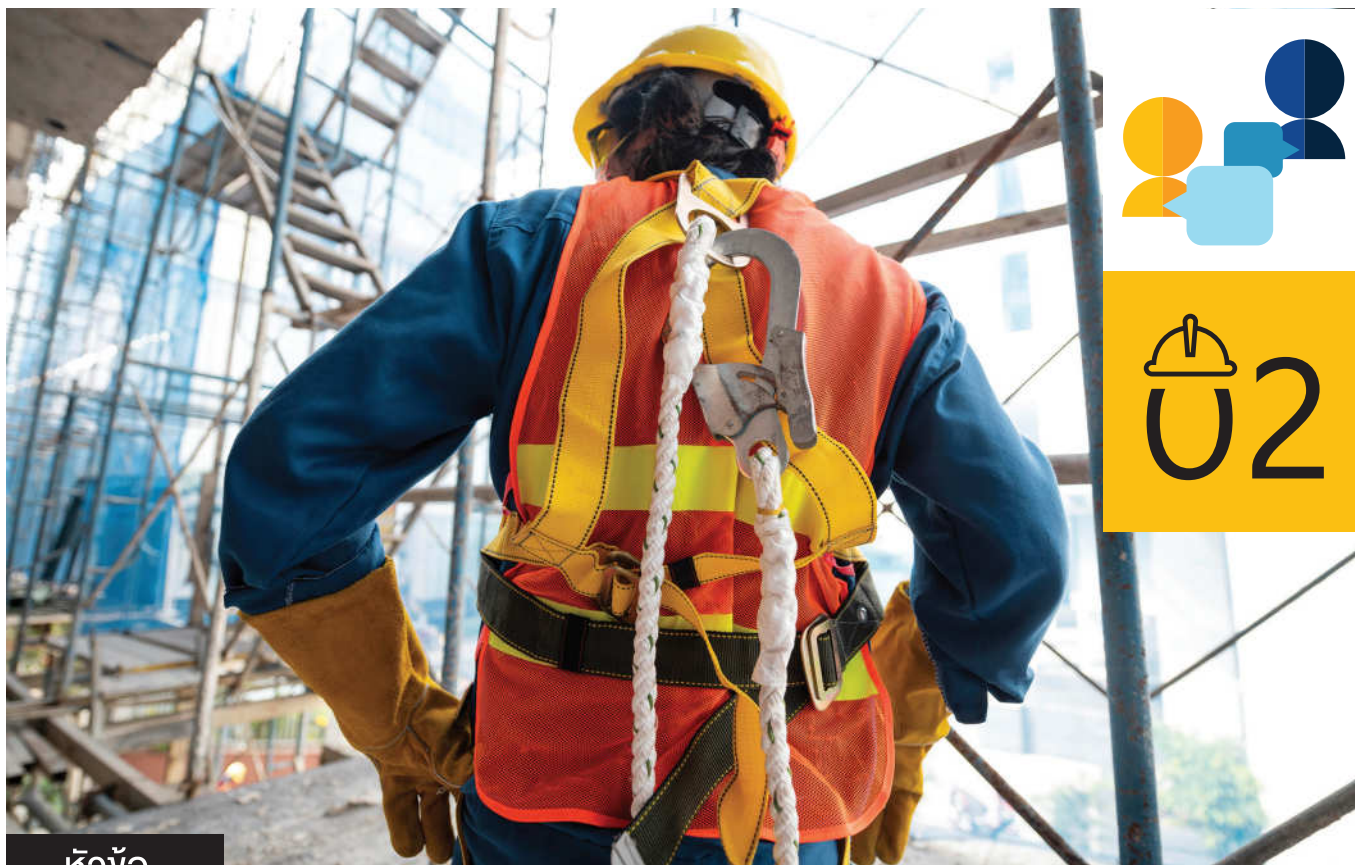
- ข้อกฎหมายที่สนับสนุนการสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัยในองค์กร
- มาตรฐานการป้องกันงานอันตรายเฉพาะเรื่อง

2. กลไกการสร้างการรับรู้

- ศูนย์พัฒนาองค์ความรู้ความปลอดภัยในการทำงานเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในโอกาสฉลองพระชนมายุ 60 พรรษา
- การสร้างการรับรู้ผ่านสื่อต่าง ๆ
- การรณรงค์สร้างการรับรู้ เพื่อลดการประสบอันตรายจากการทำงาน

3. กลไกเครือข่าย

- ชมรม จป.
- โครงการปลูกฝังวัฒนธรรมความปลอดภัยแก่เยาวชนก่อนเข้าสู่ตลาดแรงงาน
- โปรแกรมกิจกรรมรณรงค์สร้างเครือข่าย
- โครงการพัฒนาสถานประกอบการกิจการต้นแบบระบบการบริหารและการจัดการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานสู่อาเซียน
- เครือข่ายหน่วยงานภาครัฐ ภายใต้โครงการ Safety Thailand

หัวข้อ

ร่วมสร้างความปลอดภัย ให้เป็นค่านิยมของแรงงานไทย

ผู้อภิปราย : นายจรินทร์ งามดีสงวนนาม เลขาธิการ สภาองค์กรนายจ้างการเกษตรธุรกิจอุตสาหกรรมไทย / นายพนัส ไทยล้วน ประธานสภาองค์กรลูกจ้างแรงงานแห่งประเทศไทย / นพ.แท้จริง ศิริพานิช เลขาธิการมูลนิธิเมาไม่ขับ

ผู้ดำเนินการอภิปราย : นายกฤษฎา ชัยกุล กรรมการผู้ทรงวุฒิในคณะกรรมการ สสพท.

วันที่ 30 มิถุนายน 2565 เวลา 14.45-16.15 น.

วัฒนธรรมด้านความปลอดภัย

วัฒนธรรมด้านความปลอดภัยเป็นสิ่งที่ยึดถือและปฏิบัติตามกันมา จนเป็นแนวปฏิบัติเดียวกัน ผู้ประกอบกิจการและผู้ปฏิบัติงานต้องร่วมกันขับเคลื่อนความปลอดภัยในการทำงาน เพื่อให้การทำงานได้ดำเนินการอย่างปลอดภัย

สามารถแบ่งออกเป็น 3 ระดับ

1. ระดับรูปธรรม การกระทำต่าง ๆ สามารถมองเห็นได้
2. ระดับหลักการสนับสนุน ค่านิยมของสังคมหรือองค์กร
3. ระดับสามัญสำนึก ความคิดพื้นฐานด้านความปลอดภัย

ค่านิยมจะช่วยอุปกรณ์ป้องกันอันตรายได้ โดย...

- ผู้ประกอบกิจการเห็นความสำคัญของความปลอดภัยอย่างแท้จริง เห็นชีวิตลูกจ้างสำคัญ
- ไม่มองอุบัติเหตุเป็นเรื่องของเวรกรรม
- ลูกจ้างให้ความร่วมมือกับกิจกรรมความปลอดภัย
- ภาครัฐสนับสนุนงานด้านความปลอดภัย

การปรับเปลี่ยนระบบการจัดการความปลอดภัย

ผู้ประกอบกิจการที่เกี่ยวข้องในทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐและเอกชนจะต้องมีระบบการจัดการความปลอดภัยที่มีมาตรฐานและสามารถดำรงสมรรถนะด้านความปลอดภัยในการทำงานตลอดเวลา สามารถลดอุบัติเหตุและความสูญเสียที่เกิดขึ้นได้ พัฒนาขีดความสามารถในการทำงานอย่างปลอดภัยอย่างเป็นรูปธรรม ทั้งยังช่วยสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัยตามนโยบายของรัฐบาล

ลักษณะขององค์กรที่มีวัฒนธรรมความปลอดภัย

- ผู้บริหารและลูกจ้างมีความรู้ด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน
- มีความสามารถในการปรับตัว เมื่อเผชิญกับสถานะที่มีอันตราย
- จัดทำรายงานอุบัติเหตุและเหตุการณ์เกือบเกิดอุบัติเหตุ
- ส่งเสริมการให้ความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัย และการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมด้านความปลอดภัย

อุปสรรคในการสร้างค่านิยมความปลอดภัย

- ลูกจ้างมองไม่เห็นอันตราย
- รอให้เกิดอุบัติเหตุก่อนถึงจะแก้ไขจุดอันตราย
- ไม่ตรวจสอบความปลอดภัยในพื้นที่ทำงาน
- ไม่ลงทุนกับอุปกรณ์ความปลอดภัย
- ลูกจ้างไม่ได้รับการสนับสนุนทุนหลังเกษียณ

เกี่ยวกับผู้เชี่ยวชาญ

คุณสันติ พูลสวัสดิ์

วิศวกรให้คำปรึกษาทางด้านเทคนิคอาวุโส
แผนกผลิตภัณฑ์เพื่อความปลอดภัยส่วนบุคคล
บริษัท 3เอ็ม ประเทศไทย จำกัด

The challenge of hearing protection

คุณทราบได้อย่างไรว่า พนักงานของคุณ ได้รับการป้องกันอย่างเหมาะสม?

การป้องกันอันตรายจากเสียงดังในสถานประกอบการ เป็นเรื่องยากที่จะดำเนินการได้จริง จากสถิติสำนักงานสถิติแรงงานแห่งสหรัฐอเมริกา (2010) พบว่าโรคจากการทำงานที่พบมากที่สุดที่ในสถานประกอบการ คือ โรคสูญเสียการได้ยินแบบถาวร ซึ่งทำให้เห็นว่า ความสำเร็จของโครงการอนุรักษ์การได้ยิน ไม่ใช่แค่เพียงเลือกอุปกรณ์ป้องกันอันตราย (PPE) แต่ต้องถูกต้องและเหมาะสมกับแต่ละบุคคลอีกด้วย

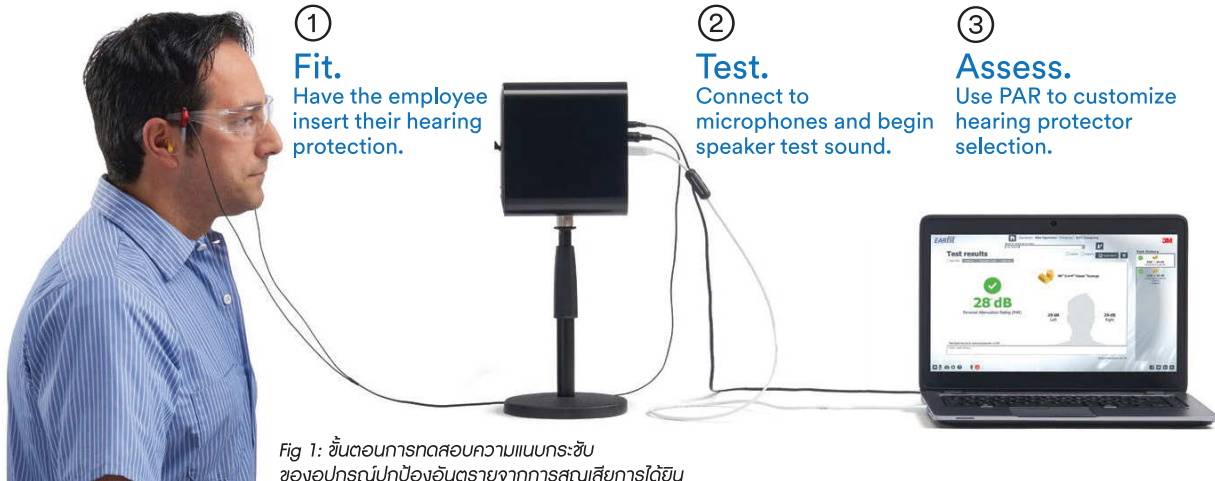

Fig 1: ขั้นตอนการทดสอบความเหมาะสมของอุปกรณ์ปกป้องอันตรายจากการสูญเสียการได้ยิน

Fig 2: ภาพแสดงการรายงานผลการทดสอบของโปรแกรม 3M E-A-Rfit™ Dual-Ear Validation System

การทดสอบความกระชับส่วนบุคคล โดยเทคโนโลยี F-MIRE

เทคโนโลยี F-MIRE (Field Microphone-In-Real-Ear) ซึ่งถูกนำมาใช้กับเครื่องทดสอบความกระชับการสวมใส่อุปกรณ์ป้องกันอันตรายจากเสียงดังของ 3M (E-A-Rfit™ Dual-Ear Validation System) โดยจะสามารถแสดงผลการทดสอบประสิทธิภาพการลดเสียงส่วนบุคคล (Personal Attenuation Rating : PAR) เป็นการวัดค่าการปกป้องจากการสวมใส่ที่อุดหู และที่ครอบหูเป็นแบบส่วนบุคคล ด้วยความถี่ 7 คลื่น ความถี่เสียง 125 Hz – 8000 Hz ภายในระยะเวลา 5 วินาที

ข้อดีของการทดสอบความกระชับ ด้วยเทคโนโลยี F-MIRE

1. เป็นระบบที่ได้รับความนิยมสูง
2. รูปแบบการวัด เป็นการวัดเชิงปริมาณ และผลการตรวจวัดที่ได้เป็นส่วนบุคคล
3. สามารถระบุได้ว่า อุปกรณ์ที่สวมใส่เหมาะสม และสามารถปกป้องเสียงดังที่ก่อให้เกิดอันตราย และสูญเสียการได้ยิน ให้อยู่ในค่าที่เหมาะสม เพื่อลดโอกาสการสูญเสียการได้ยิน

ประโยชน์ของการทดสอบ ความกระชับต่อพนักงาน

1. พนักงานที่สวมใส่ที่อุดหู ที่ครอบหู ถูกต้อง สามารถลดอันตรายจากเสียงดังได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ และลดโอกาสการสูญเสียการได้ยิน
2. มีความเชื่อมั่นในการใช้งานอุปกรณ์ที่ทางโรงงานจัดไว้ให้มากขึ้น
3. สามารถป้องกันอันตรายได้จริง จากค่าประสิทธิภาพการลดเสียงส่วนบุคคล (Personal Attenuation Rating : PAR)
4. มีมาตรฐานการทดสอบความเหมาะสมของอุปกรณ์ลดเสียง โดย ANSI/ASA S12.71-2018 (ภาคสมัครใจ)

การตรวจสุขภาพ ตามปัจจัยเสี่ยงจากการทำงาน

[โรงพยาบาลซีเมด ลีฟวิ่งแคร์] SEMed Living Care Hospital

โรงพยาบาลซีเมดลีฟวิ่งแคร์ เป็นโรงพยาบาลเอกชนที่ให้บริการด้านอาชีวเวชศาสตร์ครบวงจร และมีห้องปฏิบัติการตรวจวิเคราะห์ที่มีคุณภาพเป็นเลิศระดับประเทศ ให้บริการตรวจเพื่อเฝ้าระวังความผิดปกติที่อาจเกิดขึ้นกับลูกจ้าง เมื่อนายจ้างให้ลูกจ้างทำงานที่มีความเสี่ยงต่าง ๆ ซึ่งอาจทำให้สภาวะสุขภาพของลูกจ้างเปลี่ยนไปจากเดิม

โรงพยาบาลซีเมด ลีฟวิ่งแคร์ ให้บริการตรวจสุขภาพด้านอาชีวอนามัย ในสถานประกอบการ บริการตรวจวิเคราะห์ทางห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์การแพทย์ ตั้งแต่การตรวจสารชีวเคมี ตรวจการติดเชื้อ ไปจนถึงการตรวจวิเคราะห์สารเคมีในร่างกาย มีรถเอกซเรย์ให้บริการแบบ 2 จุดตรวจ เพื่อลดระยะเวลาในการตรวจ และรองรับผู้รับการตรวจจำนวนมาก มีเครื่องมือที่เพียบพร้อมและมีคุณภาพ บุคลากรมีความรู้ความสามารถ ผ่านการอบรมในการใช้เครื่องมือ สามารถวางแผนควบคุมกระบวนการภายในอย่างเป็นระบบ ส่งผลตรวจได้ตรงตามความต้องการของผู้รับบริการ จนได้รับความไว้วางใจตลอดหลายปีที่ผ่านมา ปัจจุบันโรงพยาบาลซีเมด ลีฟวิ่งแคร์ ได้ให้บริการตรวจสุขภาพสถานประกอบการมากกว่าปีละ 500 แห่ง มีผู้รับบริการเฉลี่ยกว่า 300,000 ราย / ปี

งานเกี่ยวกับปัจจัยเสี่ยง กับ การตรวจสุขภาพ

1. สารเคมีอันตราย

- ปริมาณสารเคมีสะสมในร่างกาย (เลือด / ปัสสาวะ) ที่มีค่าดัชนีชี้วัดทางชีวภาพ (BEI) ตามกฎหมาย
- ตรวจผลกระทบต่อบริเวณในร่างกาย เช่น ผิวหนัง ตา ปอด ตับ ไต ความสมบูรณ์ของเม็ดเลือด ระบบประสาทส่วนกลาง กล้ามเนื้อ เป็นต้น

2. จุลชีวเป็นพิษ

- ตรวจการติดเชื้อตามความเสี่ยงของลักษณะงานที่มีโอกาสสัมผัสเชื้อ เช่น การตรวจเชื้อในระบบทางเดินอาหาร
- การติดเชื้อไวรัสตับอักเสบ A / B / C
- ตรวจการติดเชื้อ HIV

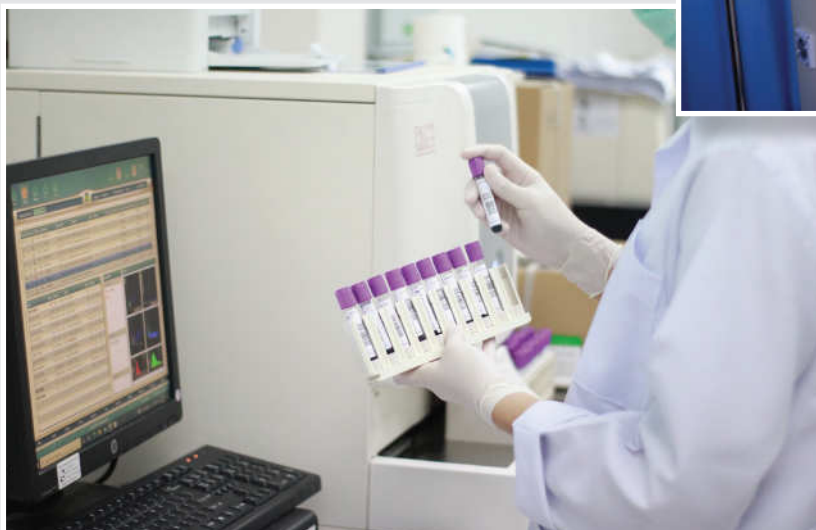
3. กัมมันตภาพรังสี

- ตรวจเฝ้าระวัง จากการตรวจ CBC ประเมินภาวะเม็ดเลือดขาว (ร่วมกับการตรวจวัดปริมาณการสัมผัสรังสีสะสม)
- การตรวจอสุจิ กรณีพบภาวะผิดปกติ หรือได้รับปริมาณรังสีเกินเกณฑ์มาตรฐาน

4. ความร้อน ความเย็น สั่นสะเทือน แสง เสียงความกดดันบรรยากาศ

- ความร้อน ความเย็น สั่นสะเทือน : ชักประวัติสุขภาพ / ตรวจร่างกายทั่วไป
- แสง : ชักประวัติ/ตรวจสายตาอาชีวอนามัย
- เสียง : ชักประวัติที่เกี่ยวข้อง/ตรวจการได้ยิน
- ที่อับอากาศ/ที่สูง : ชักประวัติโรค ภาวะต้องห้าม / ตรวจร่างกาย / หัวใจ / ปอด / CBC / การได้ยิน / การมองระยะไกล / ภาวะเบาหวาน / ใบรับรองแพทย์การทำงานในที่อับอากาศ / ที่สูง

5. สภาพแวดล้อมที่อาจจะเป็นอันตรายต่อสุขภาพลูกจ้าง เช่น ฝุ่นฝ้าย ฝุ่น ไควันจากการเผาไหม้

หัวข้อ

04

ร่วมใจสร้างค่านิยมใหม่ แรงงานไทยปลอดภัยยั่งยืน

ผู้ร่วมอภิปราย:

นายประพันธ์ ปุขัยไพบุลย์ ผู้แทนฝ่ายนายจ้างในคณะกรรมการ สสปท.

นายสุวิทย์ ศรีเพียร รองประธานสภาองค์การนายจ้างการเกษตร ธุรกิจอุตสาหกรรมไทย

นายชัยพร จันทนา ประธานสภาองค์การลูกจ้างสภาแรงงานอิสระแห่งประเทศไทย

นายบรรจง บุญรัตน์ ประธานสภาองค์การลูกจ้างสภาศูนย์กลางแรงงานแห่งประเทศไทย

ผู้ร่วมอภิปรายและดำเนินการ:

นางจุฑาพนิต บุญดีกุล ที่ปรึกษาคณะกรรมการ สสปท. ด้านยุทธศาสตร์

วันที่ 1 กรกฎาคม 2565 เวลา 13.00-16.15 น.

จิตสำนึกด้านความปลอดภัยมีอยู่ในตัวตนของเราทุกคน การมีจิตสำนึกเป็นบ่อเกิดแห่งวัฒนธรรมด้านความปลอดภัย วัฒนธรรมด้านความปลอดภัย (Safety Culture) เป็นการมองถึงพฤติกรรมของคนในสังคมที่แสดงถึงลักษณะและทัศนคติเกี่ยวกับความปลอดภัยที่บุคคลหรือองค์กรนั้นๆ ยึดถือและปฏิบัติตามกันมา ความเชื่อ และความรู้สึก จนเป็นแนวปฏิบัติและวัฒนธรรมความปลอดภัยเดียวกัน หากต้องการสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัยให้เกิดขึ้นได้ ต้องอาศัยหลายองค์ประกอบ โดยบุคลากรทุกระดับต้องร่วมกันสร้างและขับเคลื่อนความปลอดภัยในการทำงานของสถานประกอบการให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและสามารถนำไปปรับใช้กับงานต่าง ๆ ได้ โดยเริ่มที่การสร้างค่านิยมของแต่ละบุคคล

■ มุมมองด้านความปลอดภัยฝ่ายลูกจ้าง

- สร้างจิตสำนึกความปลอดภัยให้เห็นคุณค่าความเป็นมนุษย์
- นายจ้างและลูกจ้างร่วมกันกำหนดทิศทางวัฒนธรรมความปลอดภัย
- เห็นความสำคัญของการป้องกันอันตรายเครื่องจักร
- นายจ้างต้องให้ความสนใจด้านความปลอดภัย
- นายจ้างต้องให้การดูแลลูกจ้างให้รู้สึกปลอดภัย
- ส่งเสริมความปลอดภัยในการทำงาน ไม่เร่งรัดเวลา ไม่ลดขั้นตอนการทำงาน

■ วิธีสร้างจิตสำนึกให้เกิดความปลอดภัยในการทำงาน

- แสดงความรัก ความห่วงใยต่อลูกจ้างอย่างชัดเจน
- รับฟังความคิดเห็นของลูกจ้างทุกระดับ
- ใช้เวลาในการสร้างจิตสำนึกความปลอดภัย

■ สาเหตุอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นจากการทำงาน

- ความเร่งรีบ
- ไม่มีกำลังใจในการทำงาน
- ความอ่อนเพลีย
- ขาดสติ

■ หลักการในการสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัย

- ผู้นำต้องเป็นตัวอย่างที่ดี
- ลดการบังคับ เพิ่มความเข้าใจ
- ติดตามให้กำลังใจลูกจ้างอย่างสม่ำเสมอ

■ มุมมองด้านความปลอดภัยฝ่ายนายจ้าง

- ลูกจ้างต้องมีวินัยในการทำงานอย่างปลอดภัย
- ใส่ใจความปลอดภัยในการทำงานของตนเองและเพื่อนร่วมงาน

- มีการตรวจสอบความปลอดภัยในการทำงานอย่างสม่ำเสมอ
- ภาครัฐควรออกกฎหมายด้านความปลอดภัยให้เหมาะสม
- ภาคอุตสาหกรรมต้องเห็นความสำคัญของความปลอดภัยมากขึ้น
- ควบคุมการใช้แรงงานให้เหมาะสม
- ตระหนักถึงผลกระทบจากการเกิดอุบัติเหตุ

■ คำนิยม 3 ด้าน

1. สติ รู้ตัว

- เป็นการเตือนให้ตื่นตัวตลอดเวลา ให้รู้ตัวว่ากำลังทำอะไร
- ความปลอดภัยต้องมาก่อน
- รู้ขั้นตอนปฏิบัติ เมื่อเกิดอุบัติเหตุ

2. วินัยถูกต้อง

- ปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับในการทำงาน
- ปฏิบัติตามกฎหมายด้านความปลอดภัยในการทำงาน

3. เอื้ออาทร ใส่ใจ

- ลูกจ้างเตือนสติ และให้คำแนะนำเพื่อนร่วมงานด้วยตัวเอง
- เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน กระชับความสัมพันธ์ ดูแล ใส่ใจผู้ปฏิบัติงานทุกระดับ
- นายจ้างและลูกจ้างเอื้ออาทรต่อกัน

■ กฎ 10 ข้อในการทำงานกับเครื่องจักรอย่างปลอดภัย

1. ห้ามใช้เครื่องจักร โดยไม่มีหน้าที่หรือได้รับการอบรมมาก่อน
2. ใช้เครื่องจักรอย่างระมัดระวังตามคู่มือในการทำงาน
3. ไม่ถอดเครื่องมือหรือออกจากเครื่องจักร
4. สวมอุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคล
5. ระวังไม่ให้ส่วนใดส่วนหนึ่งของร่างกายเข้าใกล้จุดหมุนของเครื่องจักร
6. ไม่ทำความสะอาดเครื่องจักรในขณะที่เครื่องจักรทำงาน
7. สวมใส่เสื้อผ้าที่กระชับ ไม่สวมใส่เครื่องประดับ
8. ขณะทำการซ่อมแซมเครื่องจักรให้แขวนป้ายเตือนและกุญแจล็อกตลอดเวลา
9. ตรวจสอบสภาพเครื่องจักรให้อยู่ในสภาพดีก่อนเริ่มงานเสมอ
10. หากพบเครื่องจักรชำรุดให้รีบแจ้งหัวหน้างานทันที

■ 5 หลักการง่าย ๆ ทำงานให้ปลอดภัย

1. ไม่รีบร้อน
2. ไม่หุนหันุนใจ
3. ไม่อ่อนเพลีย
4. ไม่ละสายตา
5. ไม่ขาดสติ

■ กฎความปลอดภัยในสถานที่ทำงาน

1. รักษาทางเดินให้โล่ง
2. จัดทำรายงานอุบัติเหตุ
3. สวมใส่อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคล
4. รักษาพื้นที่ทำงานให้สะอาดอยู่เสมอ
5. รายงานสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ไม่ปลอดภัย
6. ใช้ลิฟต์อย่างถูกวิธี
7. ทิ้งขยะให้ถูกประเภท
8. แต่งกายให้เหมาะสมกับงาน

05

หัวข้อ

กองทุนเงินทดแทนกับการสนับสนุน ส่งเสริม ป้องกัน ด้านความปลอดภัยในการทำงาน

ผู้บรรยาย

1. นายนันทชัย ปัญญาสุรฤทธิ์ (รองเลขาธิการสำนักงานประกันสังคม)
2. นายทวีเกียรติ รองสวัสดิ์ กรรมการกองทุนเงินทดแทน (ผู้แทนฝ่ายนายจ้าง)
3. นายการเวก ศรีผดุง กรรมการกองทุนเงินทดแทน (ผู้แทนฝ่ายลูกจ้าง)
4. นายสาส์ สุขเกิด ประธานคณะกรรมการพัฒนาส่งเสริมและป้องกันด้านความปลอดภัยในการทำงาน

กองทุนเงินทดแทน คือ กองทุนที่จ่ายเงินทดแทนให้แก่ลูกจ้างแทนนายจ้าง เมื่อลูกจ้างประสบอันตราย เจ็บป่วย ถึงแก่ความตาย หรือสูญหาย เนื่องจากการทำงานให้แก่นายจ้าง โดยไม่คำนึงถึงวัน เวลา และสถานที่ แต่จะดูสาเหตุที่ทำให้ประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย

หลักเกณฑ์การพิจารณาโครงการด้านการส่งเสริมหรือป้องกันการเริ่มพัฒนานโยบายขยายต่อยอดส่งเสริมและป้องกันมี 8 ประเด็น ดังนี้

1. สนับสนุนนโยบาย Safety Thailand
2. ตอบสนองนโยบายในการสร้างเครือข่ายหน่วยงานด้านความปลอดภัย
3. การดำเนินงานด้านสถานประกอบการที่มีความเสี่ยงสูง / ก่อสร้าง / ขนส่ง / SME
4. การดูแลในกลุ่มเปราะบางแรงงานสตรี แรงงานอายุ แรงงานต่างด้าว ลูกจ้างภาครัฐ
5. ดูแลสุขภาพในคนงานที่อาจจะป่วยเป็นโรคจากการทำงานแบบเรื้อรัง
6. พัฒนาระบบในการใช้แรงจูงใจ
7. พัฒนาแนวทางในการดูแลลูกจ้างที่เจ็บป่วยหรือบาดเจ็บ
8. การดูแลสุขภาพแบบองค์รวมเพื่อนำไปสู่การป้องกันโรคและการประสบอันตราย

โดยคณะกรรมการกองทุนเงินทดแทน ประกอบด้วยเลขาธิการสำนักงานประกันสังคมเป็นประธานกรรมการ และผู้ทรงคุณวุฒิไม่เกิน 6 คนกับผู้แทนฝ่ายนายจ้าง และผู้แทนฝ่ายลูกจ้างฝ่ายละ 3 คน ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้ง เป็นกรรมการ และผู้แทนสำนักงานประกันสังคมเป็นกรรมการและเลขานุการ ซึ่งผู้แทนฝ่ายนายจ้าง และผู้แทนฝ่ายลูกจ้างจะใช้วิธีสรรหาโดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของฝ่ายนายจ้างและฝ่ายลูกจ้าง คณะกรรมการกองทุนเงินทดแทน มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (1) เสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีเกี่ยวกับนโยบายการบริหารกองทุนและการจ่ายเงินทดแทน
- (2) พิจารณาให้ความเห็นต่อรัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวงและระเบียบต่าง ๆ เพื่อดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้
- (3) วางระเบียบโดยความเห็นชอบของกระทรวงแรงงาน* เกี่ยวกับการรับเงิน การจ่ายเงิน และการเก็บรักษาเงินกองทุน
- (4) วางระเบียบโดยความเห็นชอบของกระทรวงแรงงาน* เกี่ยวกับการจัดหาผลประโยชน์ของกองทุน
- (5) พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ตามมาตรา 52
- (6) ให้คำปรึกษาและแนะนำแก่สำนักงานประกันสังคมในการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้
- (7) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่พระราชบัญญัตินี้ หรือกฎหมายอื่นบัญญัติให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ หรือตามที่รัฐมนตรีมอบหมาย ในการปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการอาจมอบหมายให้สำนักงานประกันสังคมเป็นผู้ปฏิบัติก็ได้

ปัจจุบันปัญหาการประสบอันตรายจากการทำงานและความสูญเสียที่เกิดขึ้นยังมีความรุนแรงและก่อให้เกิดความสูญเสียทางเศรษฐกิจมากขึ้น กระทรวงแรงงานจึงพยายามหามาตรการดำเนินการเพื่อให้สถานประกอบกิจการดำเนินการลดการประสบอันตรายด้วยตนเองให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมมาตลอด การมีส่วนร่วมในการสนับสนุน ส่งเสริม ป้องกันความปลอดภัยในการทำงาน มีแนวทางแนวทางการขับเคลื่อนงานความปลอดภัยฯ อย่างเป็นระบบและรูปธรรมให้เกิดประสิทธิภาพ มี 3 องค์ประกอบดังนี้

1. ผู้ประกอบการ ต้องมีทัศนคติที่ดี คำนึงถึงความปลอดภัย ควรมีมาตรการด้านความปลอดภัยโดยคำนึงถึงโครงสร้างและบทบาทหน้าที่ของสถานประกอบกิจการ ตั้งแต่การตั้งแผนงาน เครื่องจักรที่นำเข้ามาต้องมีความปลอดภัยกับสถานที่ตั้งในเขตชุมชน และนอกเขตชุมชน จัดหาอุปกรณ์ เครื่องมือที่ปลอดภัยให้ลูกจ้างและอุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยที่เหมาะสมกับลักษณะงานและเพื่อให้เป็นตามกฎหมายและนโยบาย

2. ลูกจ้าง ต้องมีจิตสำนึกและวินัยในการดูแลตนเอง ปฏิบัติตามกฎหมายด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และนโยบายที่กำหนดขึ้น สวมอุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคล รวมถึงดูแลอุปกรณ์การปฏิบัติงานและสภาพแวดล้อมในการทำงาน รายงานสภาพที่เป็นอันตรายให้หัวหน้างานทราบทันทีที่พบการเจ็บป่วยหรือบาดเจ็บจากการทำงาน และให้ความร่วมมือกับนายจ้างเพื่อให้เกิดความปลอดภัยในการทำงานแก่ตนเองเพื่อนร่วมงานและสถานประกอบกิจการ

3. ภาครัฐ ต้องสนับสนุนส่งเสริมป้องกัน และขับเคลื่อนด้านความปลอดภัยในการทำงานให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลให้เกิดความยั่งยืน ส่งเสริมการพัฒนามาตรฐานด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัยและบังคับใช้โดยอาศัยกระบวนการตรวจสอบการตรวจสถานประกอบกิจการ จัดทาจองค์ความรู้ด้านวิชาการและการปฏิบัติตามกฎหมาย รวมทั้งจัดอบรมเพิ่มพูนความรู้แก่นายจ้าง ติดตามสถานการณ์ด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัยอย่างใกล้ชิด เพื่อกำหนดมาตรการควบคุมป้องกันและพัฒนาให้เกิดความปลอดภัยแก่นายจ้างลูกจ้าง กระตุ้นให้นายจ้างนำระบบการจัดการความปลอดภัยและอาชีวอนามัยไปปฏิบัติเพื่อให้การพัฒนาความปลอดภัยและอาชีวอนามัยของสถานประกอบกิจการ สนับสนุนการพัฒนาวิธีการใหม่ๆ ในการจัดการกับอันตรายในสถานที่ทำงาน ส่งเสริมการดำเนินงานแบบมีส่วนร่วมกันระหว่างนายจ้างลูกจ้างในการปรับปรุงสภาพการทำงาน

การมีส่วนร่วมในการสนับสนุน ส่งเสริม ป้องกันความปลอดภัยในการทำงานระหว่างลูกจ้าง นายจ้างต้องได้รับการสนับสนุนและส่งเสริมอย่างจริงจังจากภาครัฐเพื่อลดการประสบอันตรายและความสูญเสียหรือค่าใช้จ่ายที่จะเกิดขึ้นเป็นจำนวนมาก อีกทั้งเป็นการลดต้นทุนในการผลิตอีกด้วย เช่น ค่าใช้จ่ายสำหรับอุบัติเหตุ ลดน้อยลง ประหยัดค่ารักษาพยาบาล ค่าซ่อมเครื่องจักรอุปกรณ์เพราะการทำงานอย่างปลอดภัยนอกจากจะเป็นการป้องกันอุบัติเหตุแล้วยังก่อให้เกิดประโยชน์ ผลผลิตรวมของสถานประกอบกิจการเพิ่มขึ้นด้วยต้นทุนการผลิตลดลง แต่ได้ผลผลิตมากขึ้น สร้างแรงจูงใจ และความปลอดภัยในการดำรงชีวิตซึ่งเป็นความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ เป็นการจูงใจให้ลูกจ้างอยากทำงานมากขึ้น หากอุบัติเหตุความสูญเสียเป็นศูนย์

TSM

อาชีพและความรับผิดชอบใหม่ที่ท้าทายความยั่งยืน ของความปลอดภัยและอาชีวอนามัยทางถนน

ผู้ร่วมอภิปราย:

นพ.ธนะพงศ์ จินวงษ์ ผู้จัดการศูนย์วิชาการเพื่อความปลอดภัยทางถนน

นายฐิติพัฒน์ ไทยจรงค์ ผู้อำนวยการสำนักสวัสดิภาพการขนส่งทางบก กรมการขนส่งทางบก
นายอภิสิทธิ์ โกมลพันธุ์พร Head of SHE Management บริษัท เอสซีจี โลจิสติกส์ แมเนจเม้นท์ จำกัด

ผู้ร่วมอภิปรายและดำเนินการ:

รศ.สราวุธ สุธรรมสา ผู้ทรงคุณวุฒิ คณะกรรมการป้องกันอุบัติเหตุแห่งชาติ

จากสถิติการประสบเหตุอันตราย และเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงานของสำนักงานกองทุนเงินทดแทน พบว่าจำนวนลูกจ้างที่เสียชีวิตจากการทำงานมีจำนวนเพิ่มขึ้นทุกปี และจำนวน 1/3 ของการประสบอันตรายมาจากบนท้องถนนที่มาจากการประกอบอาชีพ จึงเห็นควรที่พวกเราทุกคนต้องให้ความสำคัญในการจัดการความปลอดภัยและอาชีวอนามัยบนท้องถนน ไม่ว่าจะเป็นการออกกฎหมายและการบังคับใช้ และการบริหารจัดการด้านความปลอดภัยของสถานประกอบกิจการ

หากการจัดการความเสี่ยงทางถนน นำมาประยุกต์ใช้ในการชี้บ่งกิจกรรม/การปฏิบัติงานบนท้องถนน จะช่วยในการลดการเกิดอุบัติเหตุและประสบอันตราย เริ่มจากการชี้บ่งอันตรายและประเมินความเสี่ยง สู่การกำหนดมาตรการควบคุมความเสี่ยงและลดความเสี่ยง ซึ่งมีองค์ประกอบของการวางแผนงาน การดำเนินงาน การตรวจสอบ/ควบคุม และการติดตาม/ทบทวนเป็นระยะๆ ตามระดับขั้นของการควบคุมความเสี่ยง (The Hierarchy of Risk Control) โดย

ระดับที่ 1 : กำจัดจุดอันตราย (Hazard) เป็นการแก้ไขและป้องกันที่มีประสิทธิภาพ เช่นการยกเลิกการใช้งานทางถนนด้วยวิธีการอื่น

ระดับที่ 2 : ทางผ่าน (Path) โดยพิจารณาหาสิ่งอื่นที่ปลอดภัยกว่ามาทดแทน เช่น หลีกเลี่ยงการใช้รถจักรยานยนต์ การใช้ยานพาหนะที่ปลอดภัยกว่า การลดความเสี่ยงด้วยทางวิศวกรรม เช่น การใช้ยานพาหนะที่ได้มาตรฐาน การใช้เทคโนโลยีช่วยป้องกันการชนหรือลดระดับความสูญเสีย

ระดับที่ 3 : การบริหารจัดการความปลอดภัยสำหรับผู้ปฏิบัติงาน โดยใช้อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัย (PPE) ที่เหมาะสมหรือตามที่กำหนด

จะเห็นได้ว่า การจัดการความปลอดภัยทางถนนอย่างยั่งยืน ต้องมีการมองการจัดการเชิงระบบ ไม่ว่าจะเป็นจัดการด้านโครงสร้างการทำงาน การบังคับใช้กฎหมาย การจัดการทางด้านสภาพแวดล้อมทั้งทางถนน ความพร้อมของยานพาหนะ ซึ่งต้องมีการจัดการอย่างต่อเนื่อง

ในช่วงการแพร่ระบาดโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) จะพบว่าอัตราการประสบอุบัติเหตุทางถนนลดลง แต่พบว่าอัตราความรุนแรงในการเกิดเหตุ เพิ่มขึ้น 35.09% และสาเหตุหลักของการเกิดอุบัติเหตุมาจากสภาพรถไม่พร้อม ขาดการบำรุงรักษา พนักงานขับรถพักผ่อนไม่เพียงพอ การใช้ยานพาหนะด้วยความเร็วเกินกำหนด พฤติกรรมการขับขี่ไม่เหมาะสม สิ่งเหล่านี้ล้วนมาจากขาดระบบการบริหารจัดการความปลอดภัยทางถนนที่ดีพอ ประกอบกับปัจจัยทางอ้อมการก่อให้เกิดอุบัติเหตุด้วยขีดจำกัดของมนุษย์กับความ (ไม่) ปลอดภัยทางถนน พบว่า

1) มุมมอง ขอบเขตการใช้สายตา (Visual field) จะมีรัศมีในการมองโดย ซ้าย-ขวา (ภายใน 160 องศา) และบน-ล่าง (ภายใน 135 องศา) ยิ่งหากขับยานพาหนะด้วยความเร็วย่อมส่งผลกระทบต่อการใช้สายตามากขึ้น

2) ระยะเวลาตอบสนอง (Reaction Time) มีผลต่อการตัดสินใจ หากมีการใช้ยานพาหนะด้วยความเร็ว ทำให้ช่วงระยะเวลาในการรับรู้ ตอบสนอง ส่งผลต่อการตัดสินใจที่ลดลง

3) **ความพร้อมร่างกายของแต่ละบุคคล** ย่อมรับแรงปะทะและความรุนแรงที่ต่างกัน เช่น อายุ โรคประจำตัว ทัศนคติ ความเครียด หากใช้ยานพาหนะด้วยความเร็ว การเกิดความเสี่ยงต่อบุคคลนั้นย่อมสูงขึ้นเช่นกัน

4) **วงจรนาฬิกาชีวิต (Circadian)** วงจรของระบบการทำงานในร่างกาย ทำหน้าที่ในการควบคุมความเหนื่อยล้า อ่อนเพลีย มีผลต่อการใช้ยานพาหนะ

การที่ปัจจัยบุคคลมีขีดจำกัดของมนุษย์แตกต่างกันไป มีส่วนสำคัญในการก่อให้เกิดอุบัติเหตุ และประสบอันตราย รวมถึงระดับความรุนแรงที่เกิดขึ้นตามมา จากปัจจัยเหล่านี้จึงอยากให้ทุกท่านให้ความสำคัญในการส่งเสริมวัฒนธรรมความปลอดภัย เริ่มต้นจากการสร้างค่านิยมความปลอดภัยต่อผู้ใช้ / ขับขี่ยานพาหนะ

สถานประกอบการกิจการแต่ละแห่งมีส่วนในการขับเคลื่อนความปลอดภัยบนท้องถนน จึงเป็นที่มาของการจัดให้มีบุคลากรจัดการด้านความปลอดภัยในการทำงานขนส่ง (Transport Safety Management : TSM) โดยมีการกำหนดบทบาท หน้าที่ของบุคลากรจัดการด้านความปลอดภัยในการทำงานขนส่งทางถนน ดังนี้

- การจัดการยานพาหนะ เช่น การจัดทำแผนบำรุงรักษารถและอุปกรณ์ การตรวจความพร้อมของรถและอุปกรณ์ การตรวจอุปกรณ์ความปลอดภัยที่จำเป็น
- การจัดการผู้ควบคุมยานพาหนะ/ผู้ขับรถ เช่น กำหนดหน้าที่พนักงานขับรถ การจัดทำแผนการทำงานของพนักงานขับรถ การฝึกอบรมพนักงานขับรถ การตรวจความพร้อมด้านร่างกายและจิตใจ
- การจัดการการเดินทาง เช่น การจัดทำแผนการเดินทาง การตรวจสอบและจัดการการใช้ความเร็ว การตรวจสอบสถานการณ์เส้นทาง
- การจัดการการบรรทุกและโดยสาร เช่น การจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน การตรวจสอบความปลอดภัยในการบรรทุกหรือรถโดยสาร
- การบริหารจัดการการวิเคราะห์และประเมินผล เช่น การจัดทำแผนรับมือกรณีเกิดเหตุฉุกเฉิน การบริหารจัดการ การติดต่อประสานงานกรณีเกิดเหตุฉุกเฉิน การรายงานอุบัติเหตุ การวิเคราะห์ข้อมูลอุบัติเหตุและป้องกันไม่ให้เกิดเหตุซ้ำ

ขอเสนอการบริหารจัดการด้านความปลอดภัยทางถนนในธุรกิจขนส่ง (Road Traffic Safety Management System) เป็นระบบการจัดการที่ครอบคลุมทุกขั้นตอนของงานขนส่ง ซึ่งเน้นให้ทุกส่วนงานที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการดำเนินงานกิจการความปลอดภัยต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่า พนักงานรถบรรทุกสินค้าจะสามารถปฏิบัติงานขนส่งสินค้าได้อย่างปลอดภัยตลอดเส้นทาง ประกอบด้วย 8 กิจกรรม

1. การจัดการคู่ธุรกิจขนส่ง คือการประเมินและคัดเลือกคู่ธุรกิจขนส่งด้านความปลอดภัยก่อนรับเข้ามาปฏิบัติงาน และต้องปฏิบัติตามมาตรฐานความปลอดภัย
2. การจัดการพนักงานขับรถ คือกระบวนการสรรหาคัดเลือกพนักงานขับรถตามคุณสมบัติที่กำหนดไว้ และการฝึกอบรมให้ความรู้และทดสอบความรู้เกี่ยวกับการขับที่ปลอดภัย
3. การจัดการยานพาหนะ คือการกำหนดคุณสมบัติ และมาตรฐานของรถขนส่ง รวมถึงต้องมีระบบการตรวจสอบสภาพและการบำรุงรักษารถ
4. การบริหารเส้นทางขนส่ง คือการกำหนดให้คู่ธุรกิจขนส่งประเมินความเสี่ยงเส้นทางขนส่งผ่านการจัดทำแผนที่เส้นทางขนส่งที่ปลอดภัย โดยระบุจุดพัก จุดเสี่ยงตลอดเส้นทาง
5. การควบคุมโดยระบบ GPS คือการกำหนดให้คู่ธุรกิจขนส่งควบคุมและติดตามรถขนส่ง รวมถึงตรวจสอบพฤติกรรมรถขนส่งผ่านระบบ GPS
6. การตอบโต้ภาวะฉุกเฉิน คือการกำหนดให้คู่ธุรกิจขนส่งจัดทำคู่มือขั้นตอนปฏิบัติกรณีเกิดเหตุฉุกเฉิน การจัดทำแผนจำลองสถานการณ์ต่าง ๆ ทุกกรณี

7. กิจกรรมเพื่อสังคมและชุมชน คือการทำกิจกรรมและพัฒนากิจการขนส่งทางถนนร่วมกับชุมชนและภาครัฐ

8. การขนส่งที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม คือการบริหารงานขนส่งที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ลดการปลดปล่อย

หากพิจารณาในด้านกระบวนการการทำงาน นำมาจัดทำเป็นมาตรฐานความปลอดภัยในการขนส่งผลิตภัณฑ์ (Good Transportation Safety) สามารถนำเสนอเป็นขั้นตอนการปฏิบัติงานขนส่ง 5 ขั้นตอน ประกอบด้วย

- ขั้นตอนที่ 1 ระบบการจัดการภายในองค์กร (Management System)
- ขั้นตอนที่ 2 การจัดการพนักงานขับรถขนส่ง (Driver Management)
- ขั้นตอนที่ 3 การจัดการรถขนส่งสินค้า (Truck Management)
- ขั้นตอนที่ 4 การจัดการเส้นทางที่ใช้ในการขนส่งสินค้า (Journey Management)
- ขั้นตอนที่ 5 การตอบโต้ภาวะฉุกเฉิน (Emergency Response)

หัวข้อ

ความเสี่ยงและการป้องกันอัคคีภัย ในโรงงานอุตสาหกรรม

วิทยากร: 1. นางสาวบุษกร แสนสุข

ประธานสาขาวิศวกรรมป้องกันอัคคีภัย

วิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

2. นายมาเอส ราย

กรรมการสาขาวิศวกรรมป้องกันอัคคีภัย

วิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

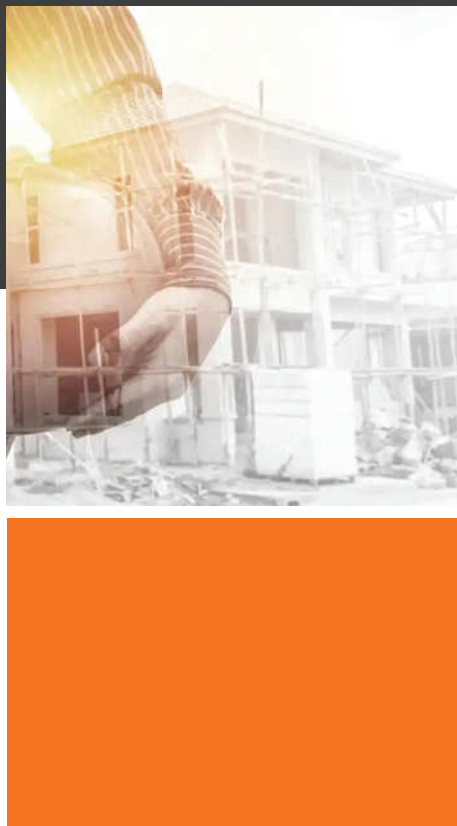

ความเสี่ยงอัคคีภัย การเปลี่ยนแปลงที่ต้องทบทวนทุกระบวนการ รวมถึงการออกแบบและติดตั้ง การใช้งาน การตรวจสอบ และการดับเพลิงกู้ภัย

ปัจจุบัน มีการรายงานข่าวการเกิดอุบัติเหตุเพลิงไหม้ เหตุระเบิดในโรงงานอุตสาหกรรมอยู่เป็นประจำ ซึ่งในแต่ละปีผลกระทบจากเหตุการณ์ดังกล่าว นำมาสู่การสูญเสียชีวิตและทรัพย์สิน แม้ว่าจะสามารถระบุถึงสาเหตุการเกิดอุบัติเหตุ และหาแนวทางการป้องกันและแก้ไข เพื่อที่จะไม่ให้เหตุการณ์ดังกล่าวเกิดซ้ำขึ้นอีกก็ตาม โดยหนึ่งในสาเหตุหลักของการเกิดอัคคีภัยในปัจจุบันคือโครงสร้างของอาคาร สถานที่อาศัยต่าง ๆ รวมไปถึงการออกแบบ การเลือกใช้วัสดุตกแต่งภายใน เป็นต้น

คุณสมบัติของอาคารในปัจจุบันที่ก่อให้เกิดอัคคีภัย

1. การใช้วัสดุน้ำหนักเบาในการก่อสร้างโครงสร้างอาคาร และเป็นวัสดุที่ทนไฟน้อยลง เช่น ไม้อัด เส้นใยสังเคราะห์
2. วัสดุตกแต่งในอาคารใช้วัสดุติดไฟเป็นเชื้อเพลิงได้ดี เช่น พลาสติก
3. พื้นที่อาคารมีขนาดใหญ่และเป็นพื้นที่ปิด ทำให้เพิ่มความเสี่ยงด้วยปัจจัยต่าง ๆ ระบบป้องกันอัคคีภัยไม่สามารถครอบคลุมได้ทั่วทั้งอาคาร
4. เป็นที่เก็บสารไวไฟ หรือวัสดุที่ติดไฟได้ง่าย
5. การใช้พลังงานสำรองมากขึ้น เช่น POWER BANK, ระบบไฟฟ้าโซลาร์เซลล์, รถไฟฟ้า

หลักคิดในการป้องกันอัคคีภัย

1. ป้องกันชีวิต (Life Safety)
2. ป้องกันทรัพย์สิน (Property Protection)
3. รักษาความต่อเนื่องของธุรกิจ (Continuity of Operation)
4. ปกป้องสิ่งแวดล้อม (Environmental Protection)
5. การอนุรักษ์สิ่งล้ำค่า (Heritage Conservation)

การป้องกันอัคคีภัยภายในโรงงานอุตสาหกรรม

ต้องประเมินความอันตรายต่ออัคคีภัยในพื้นที่ โดยจะต้องรู้ถึงลักษณะการใช้งาน ประเภทของเชื้อเพลิง จำนวนเชื้อเพลิง และอัตราการปลดปล่อยความร้อน เป็นหลัก

- **พื้นที่อันตรายน้อย (Light Hazard)** คือ พื้นที่ที่เชื้อเพลิงมีความสามารถในการเผาไหม้ต่ำ เช่น สำนักงาน ร้านอาหาร เป็นต้น
- **พื้นที่อันตรายปานกลาง (Ordinary Hazard)** แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม
  - **กลุ่มที่ 1** คือ พื้นที่ที่มีเชื้อเพลิงมีความสามารถในการเผาไหม้ต่ำ เชื้อเพลิงมีปริมาณปานกลาง ค่าการปลดปล่อยความร้อนปานกลาง ความสูงการจัดเก็บไม่เกิน 2.4 เมตร เช่น ลานจอดรถ โรงงานผลิตเครื่องดื่ม เป็นต้น
  - **กลุ่มที่ 2** คือ พื้นที่ที่มีเชื้อเพลิงมีความสามารถในการเผาไหม้ปานกลาง-สูง ปริมาณเชื้อเพลิงปานกลาง-สูง ค่าการปลดปล่อยความร้อนปานกลาง ความสูงการจัดเก็บไม่เกิน 3.6 เมตร เช่น โรงงานผลิตเยื่อกระดาษ โรงงานผลิตเยื่อกระดาษ เป็นต้น
- **พื้นที่อันตรายมาก (Extra Hazard)** แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม
  - **กลุ่มที่ 1** คือ พื้นที่ที่มีเชื้อเพลิงมีความสามารถในการเผาไหม้สูงมาก เชื้อเพลิงมีปริมาณสูงมาก ค่าการปลดปล่อยความร้อนสูงมาก มีจำนวนของเหลวติดไฟหรือไวไฟปริมาณน้อย เช่น โรงหล่อเหล็ก โรงงานสิ่งทอ เป็นต้น
  - **กลุ่มที่ 2** คือ พื้นที่ที่มีเชื้อเพลิงเหลวติดไฟหรือไวไฟปริมาณมาก เช่น โรงงานพลาสติก โรงผลิตสารละลาย เป็นต้น

การจัดการก่อนเกิดอัคคีภัย

- ป้องกันไม่ให้เกิดอัคคีภัย
  - ควบคุมแหล่งความร้อน
  - ควบคุมเชื้อเพลิง
  - ควบคุมการทำปฏิกิริยากันระหว่างความร้อนกับเชื้อเพลิง

การจัดการระหว่างเกิดอัคคีภัย

- ควบคุมกระบวนการเผาไหม้
  - ควบคุมปริมาณเชื้อเพลิง
  - ควบคุมสภาพแวดล้อม
- ควบคุมอัคคีภัยด้วยวิธีทางโครงสร้าง
  - ควบคุมการเคลื่อนที่ของอัคคีภัย
  - ป้องกันเชิงโครงสร้างด้วยผนังทนไฟ

การจัดการหลังเกิดอัคคีภัย

- สำรวจความเสียหาย
  - ช่วยเหลือบรรเทาทุกข์
  - ฟื้นฟูพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบ

08

หัวข้อ

องค์ความรู้สู่การจัดการด้านอาชีวอนามัย: กรณีเหตุฉุกเฉินด้านสารเคมี

บรรยายโดย

1. นพ.นนท์ จินดาเวช
2. นพ.วิชาธร อธิธัญญ์กุล
3. นายภิญโญ เอี่ยมมา
4. นายไพฑูรย์ เมรัตน์บุญล้อม

รองนายแพทย์สำนักงานสาธารณสุข จังหวัดสมุทรปราการ
นายแพทย์ชำนาญการ โรงพยาบาลระยอง
หัวหน้าฝ่ายป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบล
เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพ
บริษัท สดาร์ ปีโตรเลียม รีไฟน์นิ่ง จำกัด (มหาชน) จังหวัดระยอง

ดำเนินการเสวนาโดย

1. นางสาวรุ่งประกาย วิฤทธิ์ชัย

หัวหน้ากลุ่มอาชีวอนามัยแรงงานในระบบและสื่อสารความเสี่ยง
กองโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม กรมควบคุมโรค

อุตสาหกรรมในประเทศไทยทุกวันนี้ มีมากมายหลายประเภท ซึ่งในแต่ละประเภทย่อม สามารถก่อให้เกิดอุบัติเหตุได้ทั้งสิ้น โดยมีความรุนแรงและความเสียหายแตกต่างกันตามแต่ละอุตสาหกรรม แต่หากสถานประกอบการมีการวางแผนและมีแนวทางการป้องกันที่ดี ก็อาจช่วยลดความรุนแรง ความเสียหาย รวมถึงผลกระทบที่จะตามมาได้

ในปีที่ผ่านมา ได้เกิดเหตุการณ์โรงงานผลิตเม็ดโฟมเกิดการระเบิด จนก่อให้เกิดเพลิงไหม้สร้างความเสียหายเป็นวงกว้าง และเมื่อต้นปี 2565 ก็ได้เกิดเหตุน้ำมันดิบรั่วไหล จังหวัดระยอง เป็นเหตุให้น้ำมันดิบจำนวนมาก ลอยอยู่ในทะเลชายฝั่งมาตาพุด ซึ่งส่งผลกระทบอย่างมากกับระบบนิเวศ รวมถึงประชาชนที่อยู่ในบริเวณใกล้เคียง ทั้งนี้ได้มีหน่วยงานหลายหน่วยงานเข้าช่วยเหลือพร้อมกำจัดการปนเปื้อนน้ำมันดิบได้อย่างทันท่วงที จากเหตุการณ์นี้ เราลองมามองในมุมของการจัดการในการวางแผนและประสานงานเพื่อตอบโต้เหตุฉุกเฉินของบริษัทกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ ไม่ว่าจะเป็น หน่วยงานสาธารณสุข หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนโรงพยาบาลในพื้นที่ ซึ่งสามารถเข้าช่วยเหลือในการตอบโต้เหตุฉุกเฉินได้ทันทีเนื่องจากทราบข้อมูลของสารเคมีเบื้องต้นอยู่ก่อนแล้วจากการที่บริษัทได้มีการวางแผนและประสานงานเพื่อตอบโต้เหตุฉุกเฉิน จึงมีแนวทางในการดำเนินการตอบโต้เหตุฉุกเฉินที่ค่อนข้างพร้อมและแก้ไขได้ ในบทความนี้จะขอแบ่งการจัดการเหตุฉุกเฉินอุบัติภัยด้านสารเคมี ออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่

1. การจัดการเหตุฉุกเฉินอุบัติภัยด้านสารเคมี สำหรับสถานประกอบกิจการ ควรคำนึงถึง

1.1 มาตรการด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย คือมีการวางแผนที่เกี่ยวข้องกับสถานประกอบกิจการ กรณีเกิดเหตุฉุกเฉิน เช่น แผนฉุกเฉินเกี่ยวกับการจัดการสารเคมีรั่วไหล เป็นต้น

1.2 การให้ความรู้แก่ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง ผ่านการอบรมหรือการฝึกปฏิบัติ เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานสามารถจัดการเหตุได้อย่างถูกต้อง

1.3 การเตรียมอุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคล (PPE) ที่เหมาะสมกับความเสี่ยงนั้นๆ ให้แก่ผู้ปฏิบัติงาน โดยจะต้องมีการตรวจสอบสภาพของอุปกรณ์ว่าอยู่ในสภาพสมบูรณ์ก่อนที่จะนำมาใช้ และอุปกรณ์มีครบเพียงพอที่จะใช้ต่อเหตุการณ์ฉุกเฉินนั้น ๆ

1.4 มีการกำหนดจัดเตรียมพื้นที่ปฏิบัติงานอย่างปลอดภัย รวมถึงการจัดเตรียมรถพยาบาลและจุดปฐมพยาบาลด้วย

ทั้งนี้ก่อนการปฏิบัติงานควรมีการประเมินความเสี่ยงทางด้านสุขภาพ (HRA) ของผู้ปฏิบัติงานก่อนเริ่มปฏิบัติงานและหลังการปฏิบัติงาน พร้อมทั้งมีการตรวจติดตามเฝ้าระวังด้านสุขภาพของผู้ปฏิบัติงานด้วย โดยแบ่งขั้นตอนได้ดังนี้

- กำหนดและแบ่งกิจกรรม เพื่อดำเนินการประเมินความเสี่ยง
- ชี้บ่งอันตรายที่อาจเกิดขึ้นในแต่ละกิจกรรม
- ประเมินความเสี่ยง โดยพิจารณาจากความเป็นอันตรายและโอกาสในการสัมผัส
- ดำเนินการลดและควบคุมตามระดับความเสี่ยง

นอกจากที่สถานประกอบกิจการจะต้องมีการเตรียมความพร้อมในการวางแผนเพื่อตอบโต้เหตุฉุกเฉินภายในสถานประกอบกิจการเองแล้ว การประสานงานกับหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ก็ถือว่าเป็นเรื่องสำคัญเช่นกัน ที่จะช่วยบรรเทาเหตุการณ์ได้

2. สำหรับการจัดการเหตุฉุกเฉินอุบัติภัยสารเคมี ด้านสาธารณสุข สามารถแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

2.1 ก่อนเกิดเหตุ ควรจะต้องมีการประเมินความเสี่ยง วางแผน และเตรียมการด้านภาวะฉุกเฉินด้านโรคและภัยสุขภาพจากสารเคมี การเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ เวชภัณฑ์ และระบบขนส่ง การจัดทำแผนตอบโต้ภาวะฉุกเฉินแบบเผชิญเหตุ รวมถึงมีการซักซ้อมแผน/การดำเนินงาน การเตรียมศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉินและระบบบัญชาการเหตุการณ์ นอกจากนี้ควรมีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของหน่วยงาน รวมถึงการพัฒนาบุคลากรและองค์ความรู้อีกด้วย

2.2 ขณะเกิดเหตุ ควรจะต้องมีการเตรียมการรับ-แจ้งเหตุ การประเมินผลกระทบแบบเร่งด่วน พร้อมทั้งการจัดการบริเวณที่เกิดเหตุ

2.3 หลังเกิดเหตุ จะต้องมีการสอบสวนเหตุการณ์ การติดตามผลกระทบต่อสุขภาพระยะยาว รวมถึงมีการถอดบทเรียน และจัดทำรายงานสรุปเหตุการณ์ด้วย

จากเหตุการณ์ดังกล่าว ไม่ว่าจะเป็นเหตุการณ์น้ำมันดิบรั่วไหล รวมถึงโรงงานผลิตเม็ดโพรเพนเปิด สะท้อนให้เห็นถึงการทำงานร่วมกันระหว่างสถานประกอบกิจการ หน่วยงานภาครัฐ รวมถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ ซึ่งหากเรามีการจัดการในการวางแผนเพื่อตอบโต้เหตุฉุกเฉินและมีการเตรียมความพร้อมที่ดี ก็จะทำให้ความรุนแรงและความเสียหายลดน้อยลงได้ และยังช่วยลดความสูญเสียได้อีกด้วย

09

จป.
มือโปร

คุณธนพันธ์ สุขบัติ (นัท)

เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพ ระดับ 5
สังกัด กองความปลอดภัยและอาชีวอนามัย การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

ประวัติการศึกษา

- ปริญญาตรี
คณะสาธารณสุขศาสตร์
สาขาสุขศาสตร์อุตสาหกรรมและความปลอดภัย (รุ่น 15)
มหาวิทยาลัยบูรพา

ประวัติการทำงาน

- 2554 – 2560 : Union construction and Supply Company Limited (UCS)
- 2560 – ปัจจุบัน : Provincial Electricity Authority (PEA)

1. เหตุใดถึงได้เลือกเรียนในหลักสูตรอาชีวอนามัยและความปลอดภัย

สาขานามัยสิ่งแวดล้อม คือสาขาวิชาแรกที่ผมเลือก ถ้าหากย้อนกลับไปถามถึงเหตุผลที่เลือก ณ ตอนนั้น คงเป็นเพราะ ผมอยากทำงานด้านการสาธารณสุข ตามรอยของคุณแม่ ที่เป็นแรงบันดาลใจและเป็นต้นแบบที่ดีให้ผมมาโดยตลอด และเมื่อผมอยู่ชั้นปีที่ 2 ผมได้มีโอกาสย้ายมาเรียนในสาขาสุขศาสตร์อุตสาหกรรมและความปลอดภัย ตามคำแนะนำของท่านอาจารย์ที่คุณแม่เคารพ ซึ่งท่านอาจารย์แนะนำว่า ผมน่าจะเหมาะกับการเป็น จป.

หลังจากนั้น ผมก็ได้ศึกษาและเรียนรู้การเป็น จป. โดยมีคณะอาจารย์ และ เพื่อน ๆ ในคณะสาธารณสุขศาสตร์ ที่คอยช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ทั้งในเรื่องของการเรียน และการใช้ชีวิต ทำให้ผมได้เรียนรู้สิ่งต่าง ๆ มากมาย ซึ่งความอบอุ่นเหล่านี้ ทำให้ผมมีความสุขในช่วงชีวิตมหาวิทยาลัยและอยากที่จะเติบโตไปเป็น จป. ที่ดี เหมือนรุ่นพี่

2. อะไรคือความภูมิใจมากที่สุดในการประกอบอาชีพด้านความปลอดภัย

2558 : ได้รับรางวัล กรรมการอาชีวอนามัย ความปลอดภัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน(ผู้รับเหมา) ดีเด่น ในงาน Thaioil Group QSHE Day 2015

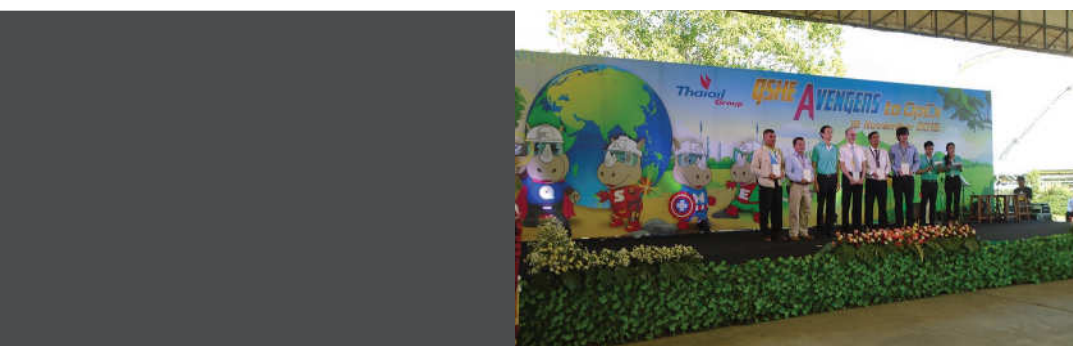
2563 : ได้รับรางวัล เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานดีเด่น ระดับวิชาชีพ ประจำปี พ.ศ. 2562 โดยการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

2564 : ได้รับรางวัล เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานดีเด่น ระดับวิชาชีพ ประจำปี พ.ศ. 2563 โดยการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

2565 : ได้รับรางวัล เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพ ดีเด่นระดับประเทศ ประจำปี พ.ศ. 2565 โดยกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

3. ท่านมีแนวทางในการบริหารจัดการองค์กรด้านความปลอดภัยอย่างไรให้มีระบบที่ยั่งยืนเพื่อทุกคนจะได้กลับบ้านอย่างปลอดภัยในทุก ๆ วัน

การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค มีระบบการจัดการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน นั่นก็คือ PEA Safety Management System: PEA-SMS

ซึ่งจะประกอบด้วย 7 มาตรฐานในการดำเนินงาน

นอกจากนั้น ผู้ว่าการการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค และ ผู้บริหารระดับสูงของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ได้ประกาศเจตนารมณ์ในปี 2565 เป็นปีแห่งความปลอดภัย เข้มงวด ยั่งยืน และต่อเนื่อง ภายใต้แนวคิด “ปฏิบัติตามกฎ ลดความสูญเสีย เพื่อทุกคน PEA Safety for All”

4. กำหนดแนวทางอย่างไรในการลดอุบัติเหตุจากการทำงานให้ได้ผล

เราต้องสร้างความเข้าใจกับผู้ปฏิบัติงานทุกระดับร่วมกันว่า “ความปลอดภัยเป็นหน้าที่ของทุกคน”

การที่เราตั้งเป้าหมายว่า จะลดอุบัติเหตุจากการทำงาน ถ้าหากเริ่มต้นจากการวางแผนเชิงนโยบายที่ดีโดยผู้บริหาร จากนั้นเกิดการนำไปปฏิบัติด้วยคณะทำงานที่มีความรู้ความสามารถ และได้รับความร่วมมือที่ดีจากผู้ปฏิบัติงานทุกคน ผมเชื่อว่า เป้าหมายการลดอุบัติเหตุจากการทำงาน เราก็สามารถทำได้

5. กำหนดแนววิธีการหรือแนวทางไหน ที่น่าจะจัดการกับพฤติกรรมเพื่อให้อุบัติเหตุจากการทำงานได้อย่างเหมาะสม ซึ่งรวมถึงมีผลลัพธ์ที่น่าจะออกมาดีที่สุด

ผมเชื่อว่า ทักษะที่ดี ย่อมส่งผลให้เกิด พฤติกรรมที่ดี นั่นคือ ถ้าหากเราสามารถสร้างแรงจูงใจ ให้ผู้ปฏิบัติงานของเรา เกิดทัศนคติที่ดีด้านความปลอดภัย สิ่งเหล่านี้จะทำให้เกิดพฤติกรรมด้านความปลอดภัยที่ดีตามมา และเมื่อผู้ปฏิบัติงานมีพฤติกรรมที่ดีด้านความปลอดภัยแล้วนั้น ย่อมส่งผลให้องค์กรมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพในการดำเนินงานด้านความปลอดภัย

6. ความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคมมีส่วนสำคัญในการบริหารจัดการด้านความปลอดภัย อย่างไรบ้าง

การบริหารงานด้านความปลอดภัย นอกจากจะดำเนินการภายในสถานประกอบการแล้ว ชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อมรอบข้าง ก็มีส่วนสำคัญในการพัฒนางานด้านความปลอดภัย

การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เล็งเห็นถึงความสำคัญในส่วนนี้ จึงได้ดำเนินการจัดกิจกรรม CSR ร่วมกับชุมชนและสังคม มาอย่างต่อเนื่อง และในปี 2565 ก็ได้มีการดำเนินโครงการ “ชุมชนปลอดภัยใช้ไฟ PEA” เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนมีการใช้ไฟฟ้าอย่างถูกวิธีและปลอดภัย เผยแพร่ความรู้ที่เป็นประโยชน์เรื่องการใช้ไฟฟ้าสู่สาธารณะ รวมทั้งเป็นการยกระดับมาตรฐานปลอดภัยในการใช้ไฟฟ้าของประชาชนอีกด้วย

7. บ๊อง ๆ จป.รุ่นใหม่ ถ้าอยากจะเป็น จป.มือโปร หรือประสบความสำเร็จในวิชาชีพนี้ ควรจะมี แนวทางอย่างไรบ้าง

ผมมีสมการความสำเร็จประจำตัวว่า “โอกาส + ความพร้อม = ความสำเร็จ” โดยส่วนตัวแล้ว ผมไม่รู้ว่าโอกาสที่ดี ที่จะทำให้เราไปสู่ความสำเร็จ จะมาถึงเราเมื่อไหร่ แต่สิ่งที่ผมรู้ คือผมต้องเตรียมตัวเองให้พร้อมอยู่เสมอ เรียนรู้จากทุกสิ่งทุกอย่างที่เข้ามาในชีวิตการทำงาน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องที่ดี หรือ เข้ามาเพื่อเป็นบทเรียนใหม่ ๆ ให้กับเรา และเมื่อเรามีความพร้อมในวันที่ได้รับโอกาส ผมเชื่อว่าจะเกิดความสำเร็จ

ผมขอเป็นกำลังใจให้ จป.ทุกระดับ ทุก ๆ ท่าน ประสบความสำเร็จ ตามเป้าหมายที่ตั้งใจไว้ อาจจะเร็ว หรือ ช้า ก็ขอให้ใช้ความอดทน และผมเชื่อว่า สิ่งนี้จะเกิดขึ้นกับทุก ๆ คน สิ่งที่เราเรียกว่า “ความสำเร็จ”

จป.วัยทึน

คุณสุภาศินี กาเว (ผึ้ง)

แนะนำไลฟ์สไตล์ตนเองคร่าว ๆ อุปนิสัยส่วนตัว ที่บ่งบอกความเป็นตัวเอง:

ส่วนตัวแล้วผึ้งเป็นคนง่าย ๆ อยู่ง่าย กินง่ายมาก ๆ (^.^) ชอบพูดคุย เข้ากับผู้อื่นได้ง่าย ถึงหน้าจะดูแต่เป็นคนยิ้มง่ายนะคะ ตรงข้ามกับหน้าตาด้วยซ้ำ (555 ^.^) ชอบช่วยเหลือ เห็นอกเห็นใจผู้อื่น เป็นคนที่ถ้ารู้ว่าตัวเองชอบอะไรก็จะทำเลย หรือคิดว่าตัวเองขาดทักษะอะไรก็จะหาทางฝึกฝนตนเอง เช่น เรื่องการพูด เมื่อก่อนผึ้งไม่มั่นใจในการพูดของตัวเองมาก ๆ ผึ้งเลยเลือกที่จะเข้าร่วมกิจกรรมภายในมหาวิทยาลัยที่ทำให้ผึ้งได้ฝึกทักษะการพูดมากยิ่งขึ้น เพราะผึ้งจะถือคติว่าจะใช้ชีวิตแบบไม่ต้องมีคำว่าเสียดาย เมื่อทำแล้วผลลัพธ์จะได้มากหรือน้อยก็ไม่เป็นไร เพราะยังดีกว่าไม่ได้ลองทำ

เหตุใดถึงเลือกเรียนอาชีวอนามัยและความปลอดภัย :

เหตุผลที่เลือกเรียนอาชีวอนามัยและความปลอดภัยฯ ต้องขอย้อนไปตอนเรียน ม.5 ตอนนั้นผึ้งเองก็มองตัวเองว่าอยากทำงานเกี่ยวกับสายสุขภาพ แต่ก็ยังสับสนว่าจะเลือกเรียนสาขาอะไร จนมีการเข้ามาแนะนำแนวสาขาการเรียนจากพี่ ๆ มหาวิทยาลัยนเรศวร ช่วงของการแนะนำคณะสาธารณสุขศาสตร์ สาขาอาชีวอนามัยและความปลอดภัย นั้นเป็นครั้งแรกที่เราได้รู้จักสาขานี้ จากนั้นก็ได้ไปศึกษารายละเอียดเพิ่มเติมจนทำให้ชอบเข้าสาขานี้ พอได้มาเรียนก็ยิ่ง

รู้สึกว่าคุณเลือกถูก เพราะยิ่งเรียนมันยิ่งสนุกตรงที่เราได้เรียนหลากหลายศาสตร์ ทั้งด้านวิศวกรรมศาสตร์ วิทยาศาสตร์การแพทย์ เพื่อนำมาปรับใช้ในการหาแนวทางในการป้องกันผู้ที่ทำงานให้ได้รับความเสี่ยงน้อยที่สุด และอีกหนึ่งสิ่งสำคัญที่ทำให้ผั่งรู้สึกรักในสาขาอาชีพนี้มาก ๆ คือ อาจารย์สาขาทุกท่านเลยคะ เพราะทุกท่านเต็มเปี่ยมไปด้วยความรู้ ทัศนคติที่ดี และใจรักในวิชาชีพนี้เป็นอย่างมาก จนทำให้ส่งต่อพลังบวกให้กับนิสิตทุกคนมีความภูมิใจต่อวิชาชีพนี้ และทำให้พวกเราเชื่อมั่นเสมอเลยว่าเราจะจบ.วิชาชีพที่ดีภายในอนาคตได้อย่างแน่นอน แล้วทุกครั้งที่มีคนถามว่าเรียนจบไปทำงานอะไร ผั่งก็จะตอบได้อย่างภูมิใจว่าเป็น “จบ.วิชาชีพ” ค่ะ

ตอนที่เรียน เรียนยากไหม :

ตอนเรียนสาขาอาชีวอนามัยและความปลอดภัย มหาวิทยาลัยนครสวรรค์ ตอนนั้นคิดว่าการเรียนมีทั้งยากแล้วก็ง่ายคะ เพราะความถนัดของแต่ละคนก็ไม่เหมือนกัน แต่สิ่งที่ท้าทายสำหรับการเป็นนักศึกษา ก็เป็นเรื่องของการแบ่งเวลา เนื่องจากสาขาที่จะมีกิจกรรมค่อนข้างมากที่ต้องเข้าร่วมเพื่อที่จะพัฒนาศักยภาพเกี่ยวกับ Soft Skill ของตัวเราเองด้วย เรื่องการเรียนก็ต้องมีการทบทวนบ้างเพื่อไม่ให้เราตกหล่นประเด็นสำคัญไป พอช่วงปี 3 ก็ได้ไปฝึกงานบริษัท อีซูซุเอ็นเอ็น แมนูแฟคเจอร์ (ประเทศไทย) จำกัด กรุงเทพมหานคร ระยะเวลา 2 เดือน ที่ได้ไปฝึกเหมือนเป็นการให้เราได้ไปปรับตัวกับการทำงาน ได้สัมผัสสภาพแวดล้อมในการทำงานในตำแหน่ง จบ.วิชาชีพ ว่าเราจะมีความท้าทายอย่างไรในสถานประกอบการ และพอมาปี 4 ผั่งได้รับโอกาสไปฝึกงานที่บริษัท ไคกัน อินดัสทรีส์ (ประเทศไทย) จำกัด จังหวัดชลบุรี ระยะเวลา 4 เดือน เป็นบริษัทฯ ที่ใหญ่มาก ก็ต้องยอมรับว่าค่อนข้างกดดัน เพราะกังวลไปเองว่าเราอาจทำได้ไม่ดี แต่มันทำให้ผั่งได้ฝึกบริหารการหยิบใช้ Hard Skill กับ Soft Skill ที่ตัวเองมีเต็มมาใช้อย่างเต็มความสามารถ อดทนต่อแรงกดดันต่าง ๆ ทำให้ผั่งได้เรียนรู้การทำงานแต่ละด้านอย่างลึกซึ้ง เรียนรู้การทำงานร่วมกับผู้อื่น การบริหารจัดการเกี่ยวกับงานที่ได้รับมอบหมาย และเก็บเกี่ยวความรู้ ประสบการณ์ต่าง ๆ จากผู้เชี่ยวชาญ พี่ ๆ ที่ทำงานจริง ๆ เพื่อให้ภาพตนเองในอนาคตมากยิ่งขึ้น

เตรียมตัวอย่างไรบ้าง ในบทบาทของ จบ.วัยกัน :

สำหรับการเตรียมตัวในบทบาทหน้าที่การเป็น จบ.วัยกันของผั่งนั้นคะ อันดับแรกเลยก็คือ เตรียมตัว และเตรียมใจสำหรับการเข้าสู่สนามการทำงานอย่างแท้จริง เตรียมความพร้อมตัวเองให้เปรียบเสมือนน้ำครึ่งแก้วอยู่ตลอดเวลา พร้อมรับมือกับปัญหาต่าง ๆ และรับฟังความคิดเห็น เปิดรับความรู้ใหม่ ๆ อยู่เสมอ และปรับตัวให้เข้ากับทุกสถานการณ์ ยิ่งในยุคสมัยนี้แล้วต้องยอมรับว่าเทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทในการดำเนินชีวิตของพวกเราเป็นอย่างมาก เราเองในฐานะ จบ.รุ่นใหม่ก็ต้องทำตัวเองให้ก้าวทันโลกอยู่เสมอ เพื่อที่จะนำนวัตกรรมเหล่านั้นมาพัฒนาและต่อยอดในการทำงาน เพื่อให้เรื่องของความปลอดภัยในประเทศไทยพัฒนามากยิ่งขึ้นไปอีก

เมื่อทำงานในฐานะ จบ.วิชาชีพ มีการบริหารจัดการองค์อย่างไรบ้างเพื่อให้เกิดความปลอดภัย:

ความปลอดภัยจะเกิดขึ้นได้ต้องมีบริหารจัดการที่ดีคะ ทั้งการบริหารจัดการให้เป็นไปตามกฎหมายกำหนด และคีย์หลักในการจัดการด้านความปลอดภัยนั้นคือการบริหารจัดการคน ดังนั้น จบ.วิชาชีพมีหน้าที่มอบความรู้ให้กับคนทำงาน เพิ่มความตระหนักรู้ด้านความปลอดภัย เพื่อให้เข้าสู่การปฏิบัติตนให้มีพฤติกรรมความปลอดภัยที่ดี ทั้งนี้ความปลอดภัยไม่ใช่หน้าที่ของใครคนใดคนหนึ่งเท่านั้น ความปลอดภัยเป็นหน้าที่ของทุกคนตั้งแต่ผู้บริหาร จบ.วิชาชีพ และทุก ๆ คนในองค์กร ที่จะทำให้พื้นที่ของความปลอดภัยขององค์กรดำเนินต่อไปอย่างสมบูรณ์ หากขาดส่วนประกอบส่วนใดไปพื้นที่ของความปลอดภัยนี้คงเดินไปต่อไม่ได้

ผลงานดีเด่น /เกียรติประวัติ /รางวัลที่เคยได้รับในการทำงาน :

- รองชนะเลิศอันดับ 1 “Safety Youth Brand Ambassador 2019” ของสถาบันส่งเสริมความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน
- รับรางวัล “รางวัลเรียนดี จิตอาสา” สำหรับนิสิตสาขาอาชีวอนามัยและความปลอดภัย คณะสาธารณสุขศาสตร์ ประจำปีการศึกษา 2561

ประวัติการเข้าร่วมโครงการอบรม/สัมมนาต่าง ๆ ที่ผ่านมา:

- ผ่านการอบรมหลักสูตร การปฐมพยาบาลเบื้องต้น และการฟื้นคืนชีพด้วยเครื่อง AED
- ผ่านการอบรมหลักสูตร การดับเพลิงขั้นต้น และการคุมสถานการณ์สารเคมีหกรั่วไหล
- ผ่านการอบรมหลักสูตร การประยุกต์ใช้กฎหมายความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน
- ผ่านการอบรมหลักสูตร ข้อกำหนดและการบริหารจัดการ ISO 9001, ISO 14001, ISO 45001
- ผ่านการอบรมหลักสูตร ผู้ตรวจประเมินภายในระบบ ISO 9001, ISO 14001, ISO 45001

ความภาคภูมิใจในการทำงาน หรือ ความภูมิใจในบทบาท จป.วิชาชีพ :

สำหรับความภาคภูมิใจในบทบาท จป.วิชาชีพ ของผั่งนะคะ คือ การได้ทำหน้าที่ของตนเองอย่างเต็มที่ เพื่อให้พนักงานในองค์กรทำงานได้อย่างปลอดภัย โดยนำทักษะที่ถูกบ่มเพาะมาตลอดระยะเวลาในการเรียนในร่วมมหาวิทยาลัยมาตลอด 4 ปี รวมไปถึงการใช้ความรู้ใหม่มาปรับใช้ให้มีการพัฒนาด้านความปลอดภัยมากยิ่งขึ้น

และอีกหนึ่งความภาคภูมิใจคือผั่งได้รับโอกาสในการเข้าร่วมการแข่งขัน Safety Youth Brand Ambassador 2019 อีกครั้ง และได้รับรางวัลรองชนะเลิศอันดับ 1 มา ที่ต้องบอกว่าอีกครั้งเพราะผั่งเคยเข้าร่วมประกวดครั้งแรกเมื่อปี 2018 แต่ไม่เข้ารอบ การได้รับโอกาสครั้งนี้ใหม่นี้ถือว่าเป็นความภูมิใจอย่างมาก เพราะเป็นเวทีที่ผั่งอยากกลับมาพิสูจน์ตัวเองอีกครั้ง และได้เป็นส่วนหนึ่งในการขับเคลื่อนวัฒนธรรมความปลอดภัยให้กับประเทศไทยเรา

สุดท้ายอยากให้ฝากถึงน้อง ๆ นิสิต นักศึกษาที่กำลังศึกษาในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง ก่อนจะเป็น (ว่าก็) จป.ในอนาคต :

สำหรับน้อง ๆ ที่กำลังศึกษาอยู่สาขาอาชีวอนามัยและความปลอดภัย รวมถึงน้อง ๆ ที่กำลังจะก้าวมาเป็น จป.วิชาชีพ อย่างเต็มตัวในอนาคตอันใกล้นี้ ขอให้น้อง ๆ มั่นใจ และเชื่อมั่นว่าสิ่งที่ตัวเองเลือกมันดีที่สุดแล้ว จงภูมิใจในวิชาชีพนี้เหมือนกับที่จป.หลายคนภูมิใจในการทำงานเป็น จป.วิชาชีพ

อยากให้น้อง ๆ กำหนดเป้าหมายว่าอีก 1 ปี 5 ปี หรือ 10 ปีข้างหน้า ฉันอยากจะเป็นจป.วิชาชีพที่ทำงานสายไหน ทำงานที่ไหน ระหว่างทางที่จะไปถึงเป้าหมายต้องฝึกทักษะอะไรเพิ่มบ้าง เช่น ทักษะภาษา (อังกฤษ, จีน, ญี่ปุ่น) แต่ไม่ต้องกดดันมาก ค่อย ๆ ก้าวทีละก้าวอย่างมั่นคง และหมั่นทบทวนตัวเองเสมอว่าเป้าที่เราวางไว้มีอะไรเปลี่ยนไปบ้างหรือไม่

อยากให้น้อง ๆ ทุกคนสู้ ๆ นะคะ มันอาจจะเหนื่อยบ้าง ท้อบ้าง แต่ขอให้น้อง ๆ มีความสุข สนุกไปกับมันด้วยนะคะ ขอให้มั่นใจในวิชาชีพนี้มันคุ้มค่ากับสิ่งที่รอคอยแน่นอน

แนวทางปฏิบัติเพื่อป้องกัน COVID-19 สำหรับสถานประกอบการ เพื่อรองรับสุขภาพวิถีชีวิตใหม่

บรรยายโดย
นาย กชนาณัฐ โพธิมา
นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ
กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

จากเหตุการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) ที่เกิดขึ้นในช่วง 2-3 ปีที่ผ่านมา ส่งผลกระทบต่อการใช้ชีวิตประจำวันของผู้คนเป็นอย่างมาก ซึ่งมนุษย์เราก็ต้องมีการปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตเพื่อให้สามารถกลับมาดำเนินตามปกติได้อีกครั้ง โดยมีการหาแนวทางในการป้องกันเพื่อลดการแพร่กระจายหรือลดการสัมผัสจากเชื้อโรคนั้น กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข จึงได้เสนอแนวทางปฏิบัติเพื่อป้องกัน COVID-19 สำหรับสถานประกอบการ

กิจการเพื่อรองรับสุขภาพวิถีชีวิตใหม่ สำหรับสถานประกอบการ ภายใต้แนวคิด COVID Free Setting คือมาตรการสำหรับองค์กร ประกอบด้วย 3 ด้าน ดังนี้

1. การจัดการสภาพแวดล้อม (COVID Free Environment) คือ การจัดการด้านความสะอาด ให้มีการเว้นระยะห่าง ไม่แออัด และมีการระบายอากาศที่ดี ประกอบด้วย

- **Clean and Safe** ไม่ว่าจะเป็นการจัดเตรียมเจลแอลกอฮอล์ไว้บริการในจุดต่าง ๆ อย่างเหมาะสม มีการกำหนดและตรวจสอบการทำทำความสะอาดพื้นที่ส่วนกลาง อุปกรณ์ หรือบริเวณต่าง ๆ ที่มีการใช้งานร่วมกัน รวมถึงการมีภาชนะรองรับขยะมูลฝอยประเภทต่างๆ ให้อยู่ในสภาพดี พร้อมทั้งกำหนดจุดในการรวบรวมขยะเพื่อนำไปกำจัดอย่างถูกต้อง ทั้งนี้หากมีหอพักสำหรับพนักงาน ควรมีการกำหนดมาตรการในการป้องกัน COVID-19 อย่างเคร่งครัดด้วย

- **Distancing** การจัดการพื้นที่ในการปฏิบัติงาน/การบริการ ไม่ให้แออัด รวมถึงการเว้นระยะห่างในการปฏิบัติงาน/การให้บริการอย่างเหมาะสม

- **Ventilation** ภายในอาคาร/พื้นที่ที่มีผู้ใช้งาน ควรจัดให้มีการระบายอากาศที่ดี มีการตรวจสอบระบบเครื่องปรับอากาศตามกำหนด รวมถึงการมีและเปิดพัดลมระบายอากาศในห้องน้ำด้วย

2. การจัดการผู้ให้บริการ (COVID Free Personnel) คือ พนักงานต้องได้รับวัคซีนครบตามเกณฑ์ มีการตรวจ ATK หรือ RT-PCR และต้องมีการคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยงทุกวันด้วย “ไทยเซฟไทย”¹ ซึ่งเป็นแพลตฟอร์มที่ช่วยในการประเมินความเสี่ยงของพนักงานก่อนเข้างาน เพื่อลดความเสี่ยงในการแพร่กระจายของเชื้อ

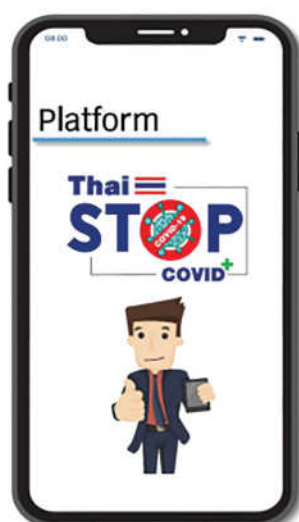
3. ผู้รับบริการ (COVID Free Customer) คือการแสดงหลักฐานการฉีดวัคซีนหรือได้รับการตรวจหาเชื้อด้วย ATK หรือ RT-PCR ซึ่งประโยชน์ที่จะได้รับจากมาตรการดังกล่าว จะช่วยเสริมสร้างความมั่นใจด้านความปลอดภัย เพื่อไม่ให้เป็นแหล่งการแพร่ระบาดจนเกิดคลัสเตอร์ใหม่ และสามารถดำเนินกิจการ/กิจกรรม ต่อไปได้อย่างปลอดภัย พร้อมกันนี้ บุคคล/ประชาชน ที่ต้องมีการติดต่อกับสถานประกอบกิจการ ก็จะได้รับความปลอดภัยจากโรค COVID-19 เช่นเดียวกัน

นอกจากนี้ กรมอนามัย ยังได้มีการสร้างแพลตฟอร์มดิจิทัล Good Factory Practice (GDP) ได้แก่ Thai Stop COVID+ (TSC)² โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการบูรณาการและกำกับติดตามประเมินผลเพื่อยกระดับมาตรฐานสถานประกอบกิจการ/กิจการให้ปลอดภัยและมีความเชื่อมั่นด้านสุขอนามัย ทั้งนี้ยังเป็นการสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพประชาชนอีกด้วย โดยผู้สนใจสามารถศึกษาเพิ่มเติมได้จากกรมอนามัย ดังนี้

1 ไทยเซฟไทย <https://savethai.anamai.moph.go.th/main.php>

2 Thai Stop COVID+ (TSC) <https://stopcovid.anamai.moph.go.th/webapp/>

แพลตฟอร์ม Thai Stop COVID Plus

ช่องทางเข้าถึงข้อมูลและความรู้ เกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติ ด้านสาธารณสุข เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19

สื่อสารความรู้ ด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมและการส่งเสริมสุขภาพ เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19

ยกระดับมาตรฐาน สถานประกอบกิจการ สถานบริการ ด้วยการประเมินรับรองตนเอง เพื่อสร้างความมั่นใจ ให้ประชาชนหรือผู้ใช้บริการ

สูตรสำเร็จสู่มาตรฐาน ระบบการจัดการความปลอดภัยฯ และรางวัล Zero Accident Campaign

12

วิทยากร:

นายสมใจ จีบดำ
นายกิตติสิทธิ์ เลิศหัตถ์รัตน์

การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย โรงไฟฟ้าวังน้อย
บริษัท โรแลนด์ ดิจิตอล กรุ๊ป (ไทยแลนด์) จำกัด

ผู้ดำเนินรายการ

นายพฤทธิ์ฤทธิ์ เลิศสิลาภิจจา

รองผู้อำนวยการ(ฝ่ายวิชาการ) สถาบันส่งเสริม
ความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อม
ในการทำงาน (องค์การมหาชน).

วันที่ 2 กรกฎาคม 2565 เวลา 08.30 - 11.45 น.

งานความปลอดภัยและอาชีวอนามัยแห่งชาติ ครั้งที่ 34 จัดขึ้นที่อิมแพ็ค เมืองทองธานี เมื่อวันที่ 2 กรกฎาคม 2565 สสพ. ได้จัดการเสวนาหัวข้อ “สูตรสำเร็จสู่มาตรฐานระบบการจัดการความปลอดภัยฯ และรางวัล Zero Accident Campaign” โดยได้รับเกียรติจากการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย โรงไฟฟ้าวังน้อย และ บริษัท โรแลนด์ ดิจิตอล กรุ๊ป (ไทยแลนด์) จำกัด ส่งผู้แทนเข้าร่วมบรรยาย โดยมีเนื้อหาที่สำคัญ ดังนี้

สสพ. ได้จัดกิจกรรมส่งเสริมให้สถานประกอบกิจการมีการบริหารจัดการด้านความปลอดภัยอย่างเป็นระบบ และสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัยเชิงป้องกันภายในองค์กร เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานทำงานด้วยความปลอดภัย ลดการประสบอุบัติเหตุและเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงาน ทั้งนี้ สสพ. ได้เชิญชวนสถานประกอบกิจการเข้าร่วมกิจกรรม 2 กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมพัฒนาสถานประกอบกิจการตามมาตรฐานระบบการจัดการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน (TOSH-OSHMS:2019) และกิจกรรมการรณรงค์ลดสถิติอุบัติเหตุจากการทำงานให้เป็นศูนย์ (Zero Accident Campaign 2022) ซึ่งในงานดังกล่าวมีการร่วมแชร์ประสบการณ์การดำเนินการตามกิจกรรม

กิจกรรมที่ 1 คือ กิจกรรมการรณรงค์ลดสถิติอุบัติเหตุจากการทำงานให้เป็นศูนย์ (Zero Accident Campaign 2022) เพื่อให้สถานประกอบกิจการดำเนินการลดสถิติการประสบอันตรายในสถานประกอบกิจการให้เป็นศูนย์ บนฐานแนวคิดที่ว่า “อุบัติเหตุเนื่องจากการทำงานสามารถป้องกันได้” ทั้งนี้เริ่มจากสถานประกอบกิจการมีระบบการจัดการความปลอดภัย เช่น มีนโยบายด้านความปลอดภัย มีคณะกรรมการความปลอดภัย มีการชี้แจงอันตรายและประเมินความเสี่ยง มีการดำเนินการตามแผนควบคุม และลดระดับความเสี่ยง มีการอบรมเกี่ยวกับความปลอดภัย มีกิจกรรมรณรงค์ด้านความปลอดภัย และมีการจัดเก็บข้อมูลการประสบอันตรายตามชั่วโมงการทำงานอย่างต่อเนื่อง จนสามารถลดการประสบอันตรายจากการทำงานของลูกจ้างถึงขั้นหยุดงานตามจำนวนชั่วโมงการทำงานสะสมในรอบปีที่ผ่านมาได้ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

กิจกรรมการรณรงค์ลดสถิติอุบัติเหตุจากการทำงานให้เป็นศูนย์ (Zero Accident Campaign) สสพ. ได้กำหนดระดับรางวัลไว้ 5 ระดับดังนี้

- **ระดับต้น (Basic)** : สถานประกอบกิจการที่ไม่มีอุบัติเหตุจากการทำงานถึงขั้นสูญเสียวันทำงาน มีชั่วโมงการทำงานสะสมของลูกจ้างน้อยกว่า 1,000,000 ชั่วโมง ในรอบปีปฏิทิน
- **ระดับทองแดง (Bronze)** : สถานประกอบกิจการที่ไม่มีอุบัติเหตุจากการทำงานถึงขั้นสูญเสียวันทำงาน มีชั่วโมงการทำงานสะสมของลูกจ้าง ตั้งแต่ 1,000,000 – 2,999,999 ชั่วโมง
- **ระดับเงิน (Silver)** : สถานประกอบกิจการที่ไม่มีอุบัติเหตุจากการทำงานถึงขั้นสูญเสียวันทำงาน มีชั่วโมงการทำงานสะสมของลูกจ้างตั้งแต่ 3,000,000 – 9,999,999 ชั่วโมง
- **ระดับทอง (Gold)** : สถานประกอบกิจการที่ไม่มีอุบัติเหตุจากการทำงานถึงขั้นสูญเสียวันทำงาน มีชั่วโมงการทำงานสะสมของลูกจ้างตั้งแต่ 10,000,000 ชั่วโมงขึ้นไป
- **ระดับแพลทินัม (Platinum)** : สถานประกอบกิจการได้รับประกาศเกียรติคุณในระดับทองติดต่อกันเป็นเวลา 5 ปี

กิจกรรมที่ 2 คือ กิจกรรมพัฒนาสถานประกอบกิจการตามมาตรฐานระบบการจัดการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน (TOSH-OSHMS:2019) เพื่อรณรงค์ให้สถานประกอบกิจการมีการบริหารจัดการด้านความปลอดภัยอย่างเป็นระบบ และยั่งยืน โดยสถานประกอบกิจการมีการนำข้อกำหนดตามมาตรฐานไปประยุกต์ใช้ในองค์กร และสร้างพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน รวมทั้งมีการปฏิบัติที่สอดคล้องกับกฎหมายและข้อกำหนดความปลอดภัยฯ อย่างต่อเนื่อง ซึ่งทาง สสพ. ได้สนับสนุนการดำเนินการตามมาตรฐานโดยจัดที่ปรึกษาฯ ระบบเพื่อให้คำแนะนำแก่สถานประกอบกิจการในการจัดทำระบบ รูปแบบเอกสารและบันทึก การให้คำแนะนำและปรับปรุงสภาพการทำงาน รวมถึงการประเมินการดำเนินงานตามระบบเป็นระยะ ๆ และเมื่อจบโครงการ สสพ. มีการประเมินความสัมฤทธิ์ผลในการบริหารงานความปลอดภัยฯ ของสถานประกอบกิจการตามมาตรฐานระบบการจัดการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน (TOSH-OSHMS:2019) โดยกำหนดระดับการดำเนินการตามระบบ ดังนี้

- **ระดับต้น (Start-up)** : สถานประกอบกิจการโดยดำเนินการตามข้อกำหนดที่เน้นการปฏิบัติตามกฎหมาย
- **ระดับพื้นฐาน (Basic)** : สถานประกอบกิจการโดยดำเนินการตามข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันอุบัติเหตุ การเจ็บป่วยจากการทำงาน
- **ระดับเงิน (Silver)** : สถานประกอบกิจการมีการดำเนินงานความปลอดภัยฯ อย่างเป็นระบบ โดยดำเนินการตามข้อกำหนดหลักทุกข้อและข้อกำหนดย่อยบางข้อ
- **ระดับทอง (Gold)** : สถานประกอบกิจการมีการดำเนินงานความปลอดภัยฯ เชิงรุก โดยดำเนินการตามข้อกำหนดหลักทุกข้อและข้อกำหนดย่อยส่วนใหญ่
- **ระดับแพลทินัม (Platinum)** : สถานประกอบกิจการมีการดำเนินงานความปลอดภัยฯ ตามมาตรฐานอย่างยั่งยืน โดยดำเนินการตามข้อกำหนดทุกข้ออย่างครบถ้วนและมีการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

ทั้งนี้ สถานประกอบกิจการที่ได้รับรางวัลระดับแพลทินัม และ สสปท. ได้เชิญมาร่วมแชร์ประสบการณ์การดำเนินการตามกิจกรรม ทั้ง 2 กิจกรรม คือ

การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย โรงไฟฟ้าวังน้อย ได้รับรางวัลแพลทินัม จากกิจกรรมการรณรงค์ลดสถิติอุบัติเหตุจากการทำงาน ให้เป็นศูนย์ ซึ่งผู้บริหารของสถานประกอบกิจการได้เน้นย้ำให้พนักงานทุกระดับตั้งแต่ระดับปฏิบัติการจนถึงผู้บริหารทุกท่าน ให้มีส่วนร่วมทุกกิจกรรมและกระบวนการปฏิบัติงานอย่างปลอดภัยและสุขภาพอนามัยที่ดี เป็นการสร้างความตระหนักรู้ความปลอดภัย โดยเฉพาะงานที่มีความเสี่ยง มีความชัดเจนของแผนงานและขั้นตอนการทำงาน พร้อมฝึกอบรมและสื่อสารผู้เกี่ยวข้องทราบ รวมทั้งมีระบบตรวจสอบและเฝ้าระวังอย่างใกล้ชิด นอกจากนี้ มีการนำระบบดิจิทัลมาใช้ในการจัดการความปลอดภัย ทั่วทั้งองค์กร เช่น ระบบการค้นหาจุดเสี่ยง ระบบการแจ้งเหตุ ระบบข้อเสนอแนะและรับฟังความเห็นในการปรับปรุงงานความปลอดภัย เป็นจุดเริ่มต้นของการสร้างค่านิยมร่วมความปลอดภัยภายในองค์กร

บริษัท โรแลนด์ ดิจิตอล กรุ๊ป (ไทยแลนด์) จำกัด ได้รับรางวัลระดับแพลทินัม จากกิจกรรมพัฒนาสถานประกอบกิจการตามมาตรฐานระบบการจัดการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน (TOSH-OSHMS:2019) ซึ่งผู้บริหารของสถานประกอบกิจการได้เล็งเห็นความสำคัญในการบริหารงานความปลอดภัยอย่างเป็นระบบ และเห็นว่ามาตรฐานระบบการจัดการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ของ สสปท. (TOSH-OSHMS:2019) สามารถบูรณาการกับระบบการจัดการขององค์กรที่ดำเนินการอยู่ จึงได้มอบหมายคณะทำงานขององค์กร ในการขับเคลื่อนงานความปลอดภัยทั้งระบบเอกสารและบันทึก ทบทวนระเบียบปฏิบัติ ครอบคลุมด้านความปลอดภัย ดำเนินงานครบถ้วนตามข้อกำหนด และกำหนดให้มีการตรวจสอบ แก้ไขและป้องกันเร่งด่วน อีกทั้งการสำรวจพื้นที่/ การติดตาม/การทวนสอบระบบการจัดการโดยทีมผู้บริหาร ประกอบการสร้างความรู้ความตระหนักของบุคลากรทุกหน่วยงานและการมีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่อง ผ่านกิจกรรมต่างๆ เช่น กิจกรรม 5 ส กิจกรรม KYT กิจกรรมข้อเสนอแนะและการมีส่วนร่วม เป็นต้น ถือเป็นการร่วมสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัยภายในองค์กร

โดยในปี 2565 กิจกรรมการรณรงค์ลดสถิติอุบัติเหตุจากการทำงานให้เป็นศูนย์ มีสถานประกอบกิจการนำเสนอชั่วโมงการทำงานสะสมและผลงานกิจกรรม จำนวน 1,303 แห่ง และมีสถานประกอบกิจการที่ผ่านเกณฑ์พิจารณา จำนวน 1,246 แห่ง โดยสถานประกอบกิจการได้รับระดับแพลทินัม 39 แห่ง สำหรับกิจกรรมพัฒนาสถานประกอบกิจการตามมาตรฐานระบบการจัดการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน (TOSH-OSHMS:2019) มีสถานประกอบกิจการเข้าร่วมกิจกรรมจำนวน 60 แห่ง และมีสถานประกอบกิจการที่ได้รับระดับแพลทินัม จำนวน 27 แห่ง

13

มาตรฐานการจัดการความปลอดภัยกระบวนการผลิต (Process Safety Management Standard)

วิทยากร:

1. นายวัฒน มีชัย

บริษัท สตาร์ ปิโตรเลียม รีไฟน์นิ่ง จำกัด (มหาชน) และ คณะทำงานจัดทำมาตรฐานฯ

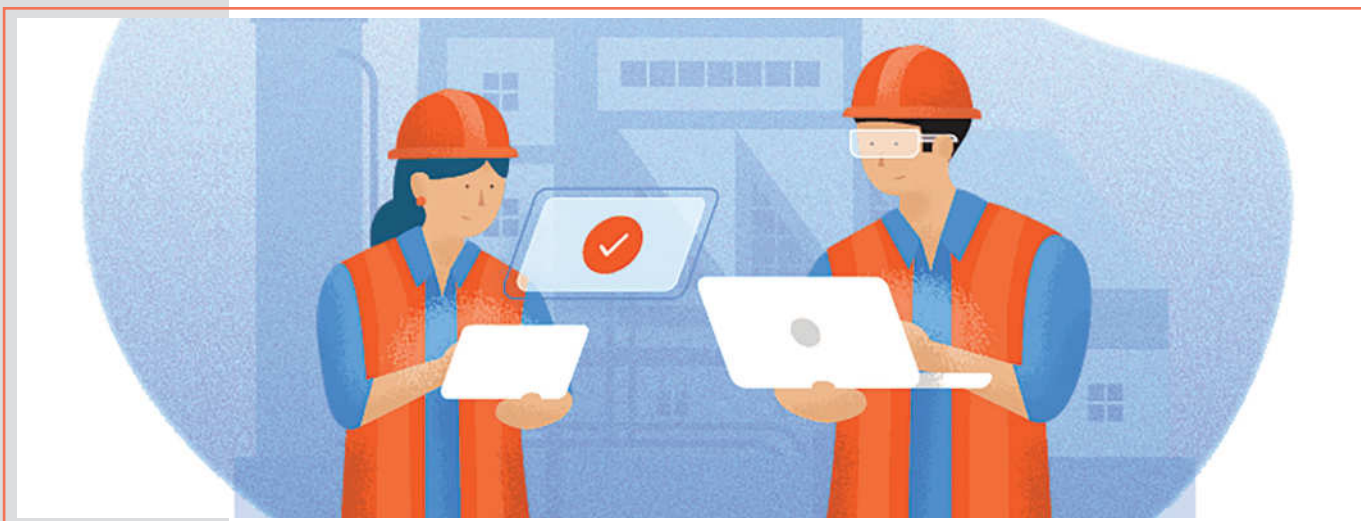
2. นายสันทัต จารุกิจพิพัฒน์

บริษัท ปูนซิเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน) และ คณะทำงานจัดทำมาตรฐานฯ

ผู้ดำเนินการอภิปราย:

นายกฤษฎา ชัยกุล

Chevron Technical Center และ ประธานคณะทำงานจัดทำมาตรฐานฯ

มาตรฐานการจัดการความปลอดภัยกระบวนการผลิต (Process Safety Management Standard) อ้างอิงสาระสำคัญของ Center for Chemical Process Safety (CCPS), American Institute of Engineering (2010), Guidelines for Risk-Based Process Safety เป็นหลัก เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมสถานประกอบการให้มีความรู้ และแนวทางการจัดการความปลอดภัยที่เป็นระบบเพื่อนำไปปฏิบัติให้เกิดการจัดทำและพัฒนามาตรการในด้านต่าง ๆ ที่ช่วยให้งิจกรรมของกระบวนการผลิตของสถานประกอบการมีความปลอดภัยและเชื่อมั่นได้ โดยมีเนื้อหาข้อกำหนดประกอบด้วย หลักการป้องกันอุบัติเหตุร้ายแรงจากกระบวนการผลิต เสาหลักและองค์ประกอบของมาตรฐานการจัดการความปลอดภัยกระบวนการผลิต ประกอบด้วย 4 เสาหลัก 19 องค์ประกอบ (ดังภาพที่ 1) ได้แก่

เสาหลักที่ 1 แสดงพันธสัญญาด้านความปลอดภัยกระบวนการผลิต

เสาหลักของการจัดการความปลอดภัยกระบวนการผลิตที่จะทำให้การดำเนินการมีประสิทธิภาพและสร้างความมั่นใจแก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย คือการที่องค์กรมี และแสดงพันธสัญญาที่จะพัฒนาและบริหารจัดการความปลอดภัยกระบวนการผลิตที่คำนึงถึงความเป็นผู้นำประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ การสร้างวัฒนธรรมการมีส่วนร่วม ความรู้ความเข้าใจและการปฏิบัติตามกฎหมาย ข้อบังคับ และมาตรฐานที่เกี่ยวข้องและนำมาประยุกต์ใช้ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

เสาหลักที่ 2 เข้าใจอันตรายและความเสี่ยงกระบวนการผลิต

เสาหลักการเข้าใจอันตรายและความเสี่ยงกระบวนการผลิต ประกอบด้วย 2 องค์ประกอบ ได้แก่ การจัดการองค์ความรู้กระบวนการผลิต และการวิเคราะห์อันตรายกระบวนการผลิต

เสาหลักที่ 3 จัดการอันตรายและความเสี่ยงกระบวนการผลิต

เสาหลักการจัดการอันตรายและความเสี่ยงกระบวนการผลิต ประกอบด้วย 9 องค์ประกอบ ได้แก่ ขั้นตอนการปฏิบัติงาน แนวทางการปฏิบัติในการทำงานอย่างปลอดภัย การดำเนินงานควบคุมการผลิต ความพร้อมใช้ และความน่าเชื่อถือของอุปกรณ์ การจัดการการเปลี่ยนแปลง การทบทวนความปลอดภัยก่อนเริ่มเดินเครื่อง การจัดการความปลอดภัยผู้รับเหมา การฝึกอบรม และการจัดการภาวะฉุกเฉิน

เสาหลักที่ 4 เรียนรู้และปรับปรุงจากความสำเร็จและอุบัติการณ์

เสาหลักเรียนรู้และปรับปรุงจากความสำเร็จและอุบัติการณ์ ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ การสอบสวนอุบัติการณ์และการเรียนรู้ การวัดผลและตัวชี้วัด การตรวจประเมิน และการทบทวนโดยฝ่ายบริหารและพัฒนามาตรฐานอย่างต่อเนื่อง

เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารจัดการความปลอดภัยของสถานประกอบกิจการให้กิจกรรมของกระบวนการผลิตมีความปลอดภัยและเชื่อมั่นได้ มีระดับความเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุร้ายแรงลดลง อีกทั้งเพื่อเป็นมาตรฐานให้หน่วยงานที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการกำกับดูแล ควบคุม พัฒนาและส่งเสริมด้านความปลอดภัยกระบวนการผลิตนำมาพิจารณาให้เกิดประโยชน์ในการพัฒนาและปรับปรุงกฎหมาย ข้อบังคับและมาตรการจัดการความปลอดภัยกระบวนการผลิตของสถานประกอบกิจการ เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับสาธารณชน (เนื้อหาโดยละเอียดสามารถติดตามได้ใน www.tosh.or.th)

สรุปการอภิปราย หัวข้อ

มาตรฐานความปลอดภัย (S-Mark) พลิกโฉมผลิตภัณฑ์ ด้านความปลอดภัยฯ เพื่อวิถีชีวิตใหม่

ผู้อภิปราย:

1. รศ.ดร.เฉลิมชัย ชัยกิตติภรณ์

นายกสมาคมส่งเสริมความปลอดภัยและอนามัยในการทำงาน (ประเทศไทย) ในพระราชูปถัมภ์ฯ

2. ดร.ชาญชัย ศิริเกษมเลิศ

ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอ สถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอ (THTI)

3. นายเสริมศักดิ์ วงศ์ชัย

กรรมการผู้จัดการบริษัท กลัฟเท็กซ์ จำกัด

ผู้ดำเนินการอภิปราย:

1. นางสาวนิลวดี เลียงสุนทรสิทธิ์

สมาคมส่งเสริมความปลอดภัยและอนามัยในการทำงาน (ประเทศไทย) ในพระราชูปถัมภ์ฯ

ความปลอดภัยเป็นสิ่งสำคัญที่เราควรให้ความตระหนัก ซึ่งในแต่ละปีเกิดการสูญเสียทั้งทรัพย์สิน และชีวิตอันเกิดจากอุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลไม่มีมาตรฐาน คุณภาพต่ำ หรือไม่เหมาะสมกับการใช้งาน นำมาสู่การเกิดอุบัติเหตุ สูญเสียชีวิตและทรัพย์สิน โดยประเภทกิจการที่ลูกจ้างประสบอันตราย หรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงานสูงสุด 5 อันดับ ปี 2560 – 2563 ได้แก่

1. การก่อสร้างอาคารที่พักอาศัย มีลูกจ้างประสบอันตราย จำนวน 11,453 ราย
2. การผลิตชิ้นส่วนและอุปกรณ์เสริมอื่นสำหรับยานยนต์ มีลูกจ้างประสบอันตราย จำนวน 9,170 ราย
3. การก่อสร้างถนนที่ไม่ใช่ที่พักรถอาศัย ลูกจ้างประสบอันตราย จำนวน 9,147 ราย
4. การก่อสร้างถนนสะพานและอุโมงค์ ลูกจ้างประสบอันตราย จำนวน 8,564 ราย
5. การบริการด้านอาหารในภัตตาคาร/ร้านอาหาร ลูกจ้างประสบอันตราย จำนวน 8,404 ราย

ที่มา: สำนักงานประกันสังคม

S-Mark คืออะไร

S-Mark เป็นเครื่องหมายรับรองอุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลสำหรับผลิตภัณฑ์ด้านสิ่งทอที่จำหน่ายภายในประเทศ

มาตรฐานความปลอดภัยผลิตภัณฑ์สิ่งทอ S-Mark

สถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอ ร่วมกับ สมาคมส่งเสริมความปลอดภัยและอนามัยในการทำงาน (ประเทศไทย) ในพระราชูปถัมภ์ ฯ และสหพันธ์อุตสาหกรรมสิ่งทอแห่งประเทศไทย ได้ริเริ่มโครงการความร่วมมือและส่งเสริมผลิตภัณฑ์สิ่งทอด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัย เพื่อการส่งเสริมและผลักดันให้เกิดมาตรฐานผลิตภัณฑ์สิ่งทอด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัยในการทำงานของประเทศไทย โดยวัตถุประสงค์ คือ ต้องการเผยแพร่ความรู้เรื่องความปลอดภัย และอาชีวอนามัยจากการใช้ผลิตภัณฑ์สิ่งทอให้กับประชาชนทั่วไป ภาคอุตสาหกรรมและแรงงาน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการเลือกซื้อสินค้าที่มีคุณภาพได้มาตรฐานตามระบบสากลอื่น ๆ และสนับสนุนภาครัฐในการบังคับใช้กฎหมาย

ทั้งสามหน่วยงาน ได้พิจารณาจัดให้มีเครื่องหมายรับรองมาตรฐานความปลอดภัยผลิตภัณฑ์สิ่ง “เพื่อให้วัสดุและผลิตภัณฑ์สิ่งทอมี มาตรฐานเหมาะสมกับการใช้งาน จึงมีความจำเป็นที่สิ่งทอและผลิตภัณฑ์เหล่านี้ต้องผ่านหลักเกณฑ์การตรวจสอบรับรองมาตรฐานความปลอดภัย ผลิตภัณฑ์สิ่งทอและการทดสอบจากสถานที่ผลิตตามประกาศของโครงการฯ และได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการส่งเสริมและรับรองมาตรฐาน ความปลอดภัย ผลิตภัณฑ์สิ่งทอแล้ว ในปัจจุบันมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับอุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลที่ได้มาตรฐาน คือ พ.ร.บ. ความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. 2554 มาตรา 22 กำหนดให้นายจ้างจัดและดูแลให้ลูกจ้างสวมใส่อุปกรณ์ คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลที่ได้มาตรฐานตามที่อธิบดีประกาศกำหนด เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงาน นายจ้าง ลูกจ้างได้ตระหนักถึงความปลอดภัย มากขึ้น การมีเครื่องหมายรับรองคุณภาพของผลิตภัณฑ์ด้านความปลอดภัย โดยเฉพาะอุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคล จะทำให้ผู้ใช้ งานมีความมั่นใจและมีแนวทางในการเลือกอุปกรณ์ป้องกันภัยต่าง ๆ อย่างเหมาะสมในการใช้งาน

รูปแบบเครื่องหมาย S-Mark

1. วัสดุที่ใช้ทำผลิตภัณฑ์อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคล (ผลิตภัณฑ์สิ่งทอ) ได้แก่ ผ้า ซิป และ Velcro tape

2. ผลิตภัณฑ์อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคล (ผลิตภัณฑ์สิ่งทอ) ได้แก่ ชุดผจญเพลิง, ชุดกันความร้อนและเปลวไฟ, ชุดป้องกัน ไฟฟ้าสถิต และอุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคล เช่น ถุงมือ, หน้ากาก, Hood ฯลฯ

โดยหลักเกณฑ์ในการตรวจสอบสถานที่ผลิตตาม ISO 9000

สรุปการอภิปรายหัวข้อ

มุมมองแรงงาน สู่การสานต่อวัฒนธรรม ความปลอดภัยเชิงป้องกัน

บรรยายโดย:

1. นายอมรฤทธิ์ แสงยะรักษ์
รองประธานสภาองค์การลูกจ้างแรงงานยานยนต์แห่งประเทศไทย
2. นายพิจิตร ดีสุข
เลขาธิการสภาองค์การลูกจ้างแรงงานแห่งประเทศไทย (NLTL)
3. นายวีระ เจริญวรรณยิ่ง
เลขาธิการสภาลูกจ้างองค์การแรงงานแห่งประเทศไทย
4. นายพิทักษ์ สมพงษ์
ประธานสหภาพแรงงานแอดคูเซนต์

ผู้ร่วมอภิปรายและดำเนินการ:

นายพิชิต พระปัญญา
ผู้แทนฝ่ายลูกจ้างในคณะกรรมการ สสพท.

ห้อง Jupiter 4 - 7 เวลา 13.00 – 16.15 น.

เวลาพูดถึงเรื่องความปลอดภัยในสถานประกอบการนั้น จะต้องมียอดค์ประกอบหลายอย่าง ไม่ว่าจะเป็นการสร้างทัศนคติ การตระหนักรู้ของคนในองค์กร การสร้างร่วมมือ การส่งเสริมด้านการศึกษา การสร้างจิตสำนึก รวมไปถึงการสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัย เป็นต้น

อุบัติเหตุที่เกิดขึ้นบ่อยๆ ที่ผ่านมานั้น เกิดจากการไม่ให้ความสำคัญในเรื่องของความปลอดภัย ในการสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัยในการทำงาน กล่าวคือนายจ้างไม่ให้ความสำคัญในด้านสุขภาพ รวมไปถึงทรัพย์สินของลูกจ้าง ดังนั้นการจะทำให้เกิดวัฒนธรรมความปลอดภัยที่เข้มแข็งในองค์กรได้นั้น จะต้องมีการดำเนินการร่วมกันทั้ง 2 ฝ่าย คือนายจ้าง และลูกจ้าง จึงจะเกิดเป็นวัฒนธรรมความปลอดภัยในการทำงานที่ดีและยั่งยืนได้

การสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัยในการทำงานให้มีประสิทธิภาพ เพื่อให้ทุกคนในองค์กรเกิดความตระหนัก มีจิตสำนึกในการทำงานอย่างปลอดภัย และเป็นการกระตุ้นให้ทุกฝ่ายเห็นความสำคัญด้านความปลอดภัยอย่างต่อเนื่อง ควรมียอดค์ประกอบดังนี้

1

1. ความรับผิดชอบของผู้นำองค์กร เป็นปัจจัยที่สำคัญต่อความสำเร็จขององค์กร เพราะผู้นำองค์กรเป็นผู้ที่มีภาวะหน้าที่ มีความรับผิดชอบในการวางแผนและควบคุมให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่คาดหวังไว้ รวมถึงผู้นำองค์กรจะต้องมีการส่งเสริม สนับสนุน ในเรื่องของความปลอดภัยในการทำงาน ทั้งนี้ต้องมีการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบให้กับลูกจ้างทุกระดับในการมีส่วนร่วมดำเนินการด้านความปลอดภัยไปสู่การสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัย

2

2. การให้ความรู้เรื่องความปลอดภัยในการทำงาน สถานประกอบการต้องมีการจัดอบรมให้แก่ลูกจ้างเพื่อให้มีความรู้เรื่องความปลอดภัยในการทำงาน ไม่ว่าจะเป็นการอบรมพนักงานก่อนเริ่มงานใหม่ การเปลี่ยนหน้าที่การปฏิบัติงาน เปลี่ยนเครื่องจักรใหม่ การเพิ่มความรู้ทักษะในการทำงาน เป็นต้น และต้องมีการอบรมทบทวนความรู้ให้กับลูกจ้างอย่างต่อเนื่อง

3

3. การสร้างทัศนคติ เป็นการสร้างแนวความคิดดี ๆ กับสถานการณ์ต่าง ๆ ในการมองเห็นโอกาสมากกว่าอุปสรรค และมองปัญหาเป็นประสบการณ์ที่ได้เรียนรู้ เพื่อทำให้มุมมองเรื่องความปลอดภัยในการทำงานดีขึ้น ซึ่งการสร้างทัศนคติเป็นเรื่องที่ต้องใช้เวลาและต้องมีการดำเนินงานด้านความปลอดภัยอย่างต่อเนื่อง จึงจะทำให้เกิดการสร้างทัศนคติที่ดีในเรื่องของความปลอดภัยในการทำงานได้

4

4. การเรียนรู้จากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เมื่อเกิดเหตุการณ์ที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุหรือเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุ พนักงานทุกคนในองค์กรมีความตระหนักและสามารถประเมินอันตราย รวมถึงค้นหาอันตรายที่อาจเกิดขึ้นได้ เพื่อเป็นการจัดการความเสี่ยงและปรับปรุงให้เกิดความปลอดภัยในการทำงาน และหากเกิดอุบัติเหตุจะต้องมีการสอบสวนอุบัติเหตุ และมีการรายงานการสอบสวนอุบัติเหตุเพื่อนำไปแก้ไข ปรับปรุง รวมถึงมีการถอดบทเรียนจากอุบัติเหตุต่างๆ เพื่อนำไปสู่การป้องกันการเกิดอุบัติเหตุจากการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5

5. การสร้างความร่วมมือและการสื่อสาร เพื่อให้การทำงานเป็นไปตามเป้าหมายขององค์กร จึงต้องมีการสร้างและได้รับความร่วมมือจากทุกคนในองค์กร ซึ่งทุกคนต้องมีทัศนคติที่ดีต่อกัน มีความเข้าใจกัน ยอมรับเหตุผลของคนอื่น มีการช่วยเหลือกันและกัน ศรัทธาและให้เกียรติกัน มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์กัน รวมถึงมีการสื่อสารกับหน่วยงานภายในและภายนอก ทั้งนี้จะต้องมีการฝึกซ้อมแผนฉุกเฉิน เพื่อเตรียมความพร้อมหากเกิดเหตุฉุกเฉินขึ้น รวมถึงมีทีมฉุกเฉินเพื่อที่สามารถช่วยเหลือได้ทันเวลา เพื่อลดความเสียหายหรือเกิดความเสียหายที่น้อยที่สุด

6. การส่งเสริมเรื่องความปลอดภัยในการทำงาน เป็นกิจกรรมหนึ่งของสถานประกอบการ ที่จัดขึ้นเพื่อส่งเสริมความปลอดภัยแก่ลูกจ้าง ให้เป็นไปตามนโยบายและแผนการดำเนินงานของสถานประกอบการนั้น ๆ โดยสถานประกอบการสามารถจัดกิจกรรมที่เหมาะสมกับสถานการณ์และความพร้อมของสถานประกอบการเอง ซึ่งการส่งเสริมนี้ต้องดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ต้องมีการสื่อสาร และต้องทำให้ทุกคนเห็นว่าเรื่องความปลอดภัยเป็นเรื่องสำคัญขององค์กร

6

7

7. การจัดสรรงบประมาณในการดำเนินการ นายจ้างต้องจัดสรรงบประมาณเพื่อการทำงานในเรื่องความปลอดภัย ไม่ว่าจะเป็นการลงทุนเกี่ยวกับอุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคล อุปกรณ์ที่สนับสนุนงานด้านความปลอดภัย การจัดอบรมให้ความรู้กับลูกจ้าง การจัดกิจกรรมในการส่งเสริมในเรื่องของความปลอดภัยในการทำงาน เช่น การจัดนิทรรศการด้านความปลอดภัยในการทำงาน การประกวดการรายงานสภาพงานที่ไม่ปลอดภัย การจัดกิจกรรมรณรงค์การใช้อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคล และกิจกรรม 5ส เป็นต้น เพื่อให้ลูกจ้างเกิดความตระหนักและมีจิตสำนึกที่ดีในการทำงานอย่างปลอดภัย และเพื่อกระตุ้นให้ทุกฝ่ายเห็นความสำคัญและปฏิบัติตามกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง และสม่ำเสมอ ซึ่งถือว่าการดำเนินงานด้านความปลอดภัยเป็นเรื่องที่ต้องลงทุน การจัดสรรงบประมาณจึงเป็นสิ่งจำเป็น

การสร้างวัฒนธรรมด้านความปลอดภัยแก่แรงงานให้ยั่งยืนได้นั้น ต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกคนในองค์กร มีการแสดงความรับผิดชอบในการปฏิบัติร่วมกัน กำหนดกฎระเบียบ และวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับความปลอดภัย สร้างสรรค์บรรยากาศและสภาพแวดล้อมในการทำงานที่เอื้อต่อการปฏิบัติความปลอดภัย ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะทำให้เกิดการสร้างวัฒนธรรมและเป็นการปลูกจิตสำนึกด้านความปลอดภัย เพื่อที่จะทำให้วัฒนธรรมนี้มีสืบสานไปยังแรงงานรุ่นต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

องค์กรคุณธรรม

สถาบันส่งเสริมความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน (องค์การมหาชน) หรือ สสปท.

สสปท. ได้เข้าร่วมดำเนินการกับกระทรวงแรงงาน และคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ โดยได้มีนโยบายให้ทุกภาคส่วนขับเคลื่อนคุณธรรมอย่างเป็นรูปธรรม โดยมีแนวคิดให้ “คุณธรรมนำการพัฒนา” พร้อมทั้งจะก้าวไปสู่ “สังคมคุณธรรม” ตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ภายใต้แผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2559 – 2564) โดย สสปท. มีเป้าหมายของการพัฒนาองค์กรคุณธรรม เพื่อให้องค์กรมีบทบาทและสามารถในการสร้างคนดีเพื่อสังคม ส่งเสริมให้คนในองค์กร มีทัศนคติ วิธีคิด และการประพฤติปฏิบัติที่สะท้อนการมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยม ที่ดีเหมาะสมกับสังคมไทย มากขึ้น และองค์กรมีคุณค่าและประสิทธิภาพ ประสิทธิผลในการดำเนินกิจการเนื่องจากสมาชิกขององค์กรมีคุณธรรมมากขึ้น

การประเมินองค์กรคุณธรรม หมายถึง องค์กรหรือหน่วยงานที่ผู้นำและเจ้าหน้าที่ในองค์กรแสดงเจตนารมณ์ มุ่งมั่นในการดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาคุณธรรมในองค์กร ปฏิบัติตามหลักธรรมศาสนา นำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและวิถีวัฒนธรรมไทย มาเป็นหลักในการดำรงชีวิต ตลอดจนมีส่วนร่วมรณรงค์ส่งเสริมคุณธรรมให้กับประชาชน เครือข่ายต่าง ๆ

องค์กรคุณธรรม มี 3 ระดับ

ระดับที่ 1 องค์กรส่งเสริมคุณธรรม คือ องค์กรที่แสดงเจตนารมณ์ จะพัฒนาเป็นองค์กรคุณธรรม โดยมีการกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาคุณธรรม โดยมีการกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาคุณธรรม มีแผนการดำเนินการพัฒนาองค์กรคุณธรรม มีการจัดกลไกผู้รับผิดชอบ มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม ซึ่งผลการดำเนินงานอาจเกิดขึ้นบางส่วน แต่ผลการเปลี่ยนแปลงเชิงพฤติกรรมของคนหรือปัญหาเชิงคุณธรรมที่ลดลงอาจยังไม่เห็นผลชัดเจน โดยมีการประเมินกระบวนการพัฒนาองค์กร

ระดับที่ 2 องค์กรคุณธรรม คือ องค์กรส่งเสริมคุณธรรมที่มีกระบวนการพัฒนาองค์กรคุณธรรม ที่ได้มาตรฐานขององค์กรส่งเสริมคุณธรรม และมีการจัดระบบภายในองค์กรที่เอื้อต่อการพัฒนาองค์กรคุณธรรม และมีการบริหารจัดการให้สามารถบรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเชิงพฤติกรรมของคนในองค์กร และส่งผลกระทบให้การทำหน้าที่เพิ่มขึ้น ปัญหาเชิงคุณธรรมลดลง และมีแนวโน้มจะเกิดการพัฒนาด้านอื่น ๆ ได้ เกิดความยั่งยืน

ระดับที่ 3 องค์กรคุณธรรมต้นแบบ คือ องค์กรคุณธรรมที่ดำเนินการประสบความสำเร็จทั้งในกระบวนการพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของคนที่มีคุณธรรม คนมีความสุข องค์กรมีคุณภาพและคุณธรรมเชิงประจักษ์ มีองค์ความรู้สามารถถ่ายทอดและเป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับองค์กรต่าง ๆ ได้

สสปท. ได้ดำเนินการประเมินการดำเนินงานตามตัวชี้วัดของเกณฑ์การประเมินองค์กรคุณธรรม โดยสรุปได้ดังตารางนี้

<p>1. องค์กรมีการประกาศเจตนารมณ์ร่วมกันที่จะขับเคลื่อนหน่วยงานให้เป็นองค์กรคุณธรรม</p>	<p>ประกาศเจตนางานการบริหารงานและปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต มีคุณธรรมความโปร่งใส พ.ศ. 2565</p>
<p>2. องค์กรมีการกำหนดคุณธรรมเป้าหมายจาก “ปัญหาที่อยากแก้” และ “ความดีที่อยากทำ” หรือสอดคล้องกับคุณธรรม 4 ประการ พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. มาตรการส่งเสริมความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้างเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริต 2. นโยบายไม่รับของขวัญและของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่ (No Gift Policy) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 3. ร่วมใจบริจาคโลหิต เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ฯ 4. กิจกรรมจิตอาสา รู้รักสามัคคี รักสิ่งแวดล้อม พัฒนาคุณภาพชีวิต ร่วมทำกิจกรรม 5 ส และปรับปรุงทัศนียภาพบริเวณสถานที่ทำงาน
<p>3. องค์กรมีการจัดทำแผนส่งเสริมคุณธรรมอย่างมีส่วนร่วมของบุคลากรในองค์กรที่สอดคล้องกับคุณธรรมเป้าหมายที่กำหนด</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. แผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 2. แผนปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 3. แผนส่งเสริมคุณธรรมและวิถีวัฒนธรรมความปลอดภัยและอาชีวอนามัย โครงการรณรงค์ลดสถิติอุบัติเหตุจากการทำงานให้เป็นศูนย์ (Zero Accident Campaign) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565
<p>4. องค์กรมีผลสำเร็จของการดำเนินกิจกรรมตามแผนส่งเสริมคุณธรรมที่กำหนดไว้</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. รายงานผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 (รอบ 6 เดือน) 2. รายงานผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 (รอบ 6 เดือน) 3. รายงานผลการดำเนินงานโครงการรณรงค์ลดสถิติการประสูติอันตรายจากการทำงานให้เป็นศูนย์ (Zero Accident Campaign) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565
<p>5. องค์กรมีการติดตามประเมินผลสำเร็จเพื่อทบทวน ปรับปรุง แผนส่งเสริมคุณธรรมขององค์กรให้มีคุณภาพและบรรลุคุณธรรมเป้าหมายที่กำหนด</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. การรายงานผลการทบทวนร่างแผนฯ และรายงานการติดตามผลแผนปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ และแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 2. กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 เพื่อการพัฒนาองค์กรอย่างต่อเนื่อง 3. รายงานผลการดำเนินงานโครงการอบรมคุณธรรม จริยธรรม ภายใต้วีธีงานได้ผล คนเป็นสุข และโครงการอบรมการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน ภายใต้วีธีหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565
<p>6. องค์กรมีการยกย่อง เชิดชู บุคคลที่ทำความดีเป็นแบบอย่างได้ และหรือหน่วยงานที่มีโครงการกิจกรรมดีเด่นในการส่งเสริมคุณธรรมเป้าหมายตามแผนส่งเสริมคุณธรรมที่กำหนดไว้</p>	<p>ยกย่องเชิดชูบุคคลที่ทำความดีเป็นแบบอย่าง กิจกรรม “เจ้าหน้าที่ สสปท. ดีเด่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565”</p>

<p>7. องค์กรมีผลสำเร็จของการดำเนินกิจกรรมตามแผนส่งเสริมคุณธรรมที่กำหนดไว้เพิ่มมากขึ้นและพฤติกรรมของคนในองค์กรเกิดการเปลี่ยนแปลง</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ในรอบ 6 เดือน เป็นร้อยละ 82.35 2. รายงานผลการดำเนินการข้อร้องเรียนและเรื่องร้องเรียนทุจริตและประพฤติมิชอบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ในรอบ 6 เดือน ไม่พบข้อร้องเรียน
<p>8. องค์กรมีการจัดกิจกรรมใน 3 มิติ ได้แก่ การยึดมั่นในหลักธรรมทางศาสนา หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และวิถีวัฒนธรรม ที่เพิ่มเติมจากแผนส่งเสริมคุณธรรมที่กำหนดไว้</p>	<p>กิจกรรม ใน 3 มิติ คือ การยึดมั่นในหลักธรรมศาสนา หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และวิถีวัฒนธรรม ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ทำบุญ เวียนเทียนออนไลน์ เนื่องในวันมาฆบูชา 2. ร่วมพิธีสมโภชและทอดผ้าป่าสามัคคี ณ สำนักสงฆ์เก่า 3. ร่วมกันรณรงค์ลดใช้พลังงานตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง 4. ส่งเสริมการแต่งกายด้วยผ้าไทย รักษาวัฒนธรรมไทย 5. ร่วมกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเนื่องในโอกาสวันฉัตรมงคล
<p>9. องค์กรมีองค์ความรู้จากการดำเนินงานองค์กรคุณธรรม เพื่อเผยแพร่และสามารถเป็นแหล่งเรียนรู้ถ่ายทอดขยายผลไปสู่องค์กรอื่น ๆ ได้</p>	<p>องค์ความรู้จากการดำเนินงาน เผยแพร่และถ่ายทอดขยายผลไปสู่องค์กรอื่นๆ ได้ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ถ่ายทอดความรู้ให้แก่นักศึกษามหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ 2. T-osh Guide แอปพลิเคชัน ส่งเสริมวิถีวัฒนธรรมความปลอดภัยให้แก่สถานประกอบการนำไปใช้เป็นแนวทางพัฒนาองค์กร 3. จัดงานความปลอดภัยและอาชีวอนามัยแห่งชาติ ครั้งที่ 34 เพื่อให้ตระหนักถึงความปลอดภัยฯ และร่วมสร้างวัฒนธรรมไทยเชิงป้องกันอย่างยั่งยืน 4. จัดกิจกรรมเพื่อสังคมและการเสริมสร้างพฤติกรรมด้านความปลอดภัยเชิงป้องกัน (CSR) 5. โครงการพัฒนาสถานประกอบการตามมาตรฐานระบบการจัดการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ส่งเสริมให้สถานประกอบการต่อยอดและยกระดับการจัดการความปลอดภัยฯ ตามมาตรฐานระดับสากล

งานสัมมนาวิชาการด้านความปลอดภัย และอาชีวอนามัยระดับนานาชาติ ครั้งที่ 1

The 1st OSH Avenue International Conference (OAIC)
ภายใต้ธีมงาน “มองการณ์ไกลความปลอดภัยในการทำงาน”
“Foresight for Safe; Toward a safer and more prosperous future”

จัดขึ้น วันที่ 10-12 มิถุนายน 2565
ณ ห้องประชุม Mitr-ting Room อาคารสามย่านมิตรทาวน์
เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร

Dr.Yuka Ujita

“ความปลอดภัย การทำงานในโลกอนาคต”

องค์การแรงงานระหว่างประเทศ (International Labour Organization ; ILO) ก่อตั้งขึ้นเมื่อปีคริสต์ศักราช 1919 โดยมีโครงสร้างการทำงานแบบไตรภาคี ซึ่งประกอบด้วยภาครัฐ นายจ้าง และแรงงาน ที่ร่วมกันลงความคิดเห็นกันในทุก ๆ ประเด็น ในปี 1999 องค์การมีนโยบาย Decent work Agenda ที่สนับสนุนเรื่องการปฏิบัติกันอย่างเท่าเทียม มีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นในการทำงานเพื่อเพิ่มศักยภาพการทำงาน

จากสถิติปัจจุบันพบว่า แรงงานแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีระยะเวลาทำงานมากขึ้น ส่งผลให้ ILO ตระหนักถึงสุขภาพ และความปลอดภัยของผู้ใช้แรงงานในแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ จึงเกิดแนวทางการทำงานในรูปแบบใหม่ ๆ ที่คำนึงถึงสุขภาพและความปลอดภัยจากการทำงาน และเนื่องด้วยการแพร่ระบาดของสถานการณ์โควิด-19 ทำให้แรงงานประมาณ 50 ล้านคนที่ทำงานเต็มเวลาต้องตกงาน และในปี 2021 แรงงานทั่วโลกว่างงานถึงร้อยละ 4 แต่ในขณะเดียวกันก็มีคนใช้เวลาทำงานยาวนานมากขึ้นกว่าเดิม ซึ่งเป็นสถานะที่ไม่มีเสถียรภาพของสวัสดิการสังคม ดังนั้นจากผลกระทบของการแพร่ระบาดโควิด-19 ทำให้รูปแบบการทำงานเปลี่ยนแปลงไปด้วยกฎหมายและนโยบายของประเทศ ได้ให้คำจำกัดความของสถานที่ทำงานเพิ่มจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 ทำให้สถานที่ทำงานไม่ได้มีแค่บริษัทหรือโรงงาน แต่สามารถทำงานที่บ้าน ร้านกาแฟ หรือที่อื่น ๆ ได้ ดังนั้นจึงควรทำให้ต้องทบทวนกฎหมายและนโยบายอีกครั้ง

และจากนโยบาย Global Strategy on OSH ส่วนแรกกล่าวถึง การป้องกันความปลอดภัยและวัฒนธรรมสุขภาพ และส่วนที่ 2 คือ การเข้าถึงระบบการจัดการเกี่ยวกับการพัฒนาด้านสุขภาพและความปลอดภัยอย่างต่อเนื่องทั้งส่วนระดับชาติ ภูมิภาค ระดับเขต รวมถึงสถานที่ทำงาน ระบบการจัดการสุขภาพและความปลอดภัยในอาชีพเป็นมาตรการเชิงป้องกันที่สำคัญมาจากการจัดการ การร่วมลงมือ และการมีส่วนร่วมของแรงงานทุกระดับ ซึ่งปัจจุบันจะเน้นการฟื้นตัวจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 และการเปลี่ยนไปสู่ชีวิตวิถีใหม่ การทำงานในสถานะที่โลกกำลังเปลี่ยนแปลง สมาชิกขององค์การแรงงานระหว่างประเทศจึงมุ่งเน้นให้ทั่วโลกเกิดการฟื้นฟูโดยที่คำนึงถึงมนุษย์เป็นศูนย์กลาง โดยเฉพาะสุขภาพและความปลอดภัยของแรงงานคือหัวใจสำคัญอย่างยิ่ง ไม่ใช่ที่ระบบ กฎหมาย หรือนโยบาย

รศ.ดร.ยศชนัน วงศ์สวัสดิ์

“ยกระดับคุณค่าการมีชีวิต
เทคโนโลยีและนวัตกรรม”

ในปัจจุบันมีนวัตกรรมมากมาย เช่น เติ่งไฟฟ้า หรือวีลแชร์ไฟฟ้า เพื่อช่วยเหลือกลุ่มคนที่มีความพิการขั้นรุนแรงให้สามารถใช้ชีวิต และช่วยเหลือตนเองได้ จากการศึกษานวัตกรรมให้คนที่มีความพิการขั้นรุนแรงสามารถเคลื่อนที่ได้ด้วยตนเอง โดยการใช้อิเล็กทรอนิกส์สัญญาณไฟฟ้าสมองก็จะทราบว่าสมองส่วนใดทำงานมากน้อยแค่ไหน จากการวิจัยพบว่า หากต้องการทำแอปพลิเคชันจับคลื่นสัญญาณไฟฟ้าสมองจะต้องใช้ตัวขยายสัญญาณสมองประมาณ 20,000 กว่าเท่า ซึ่งค่าใช้จ่ายประมาณ 2 ล้านบาทต่อเครื่อง ทีมนักวิจัยคิดค้นแนวทางเพื่อลดงบประมาณจาก 2 ล้านบาทเหลือเพียง 9,000 บาท จึงเกิดเป็นนวัตกรรม “รถวีลแชร์ควบคุมด้วยคลื่นไฟฟ้าสมอง” ทำให้คนพิการขั้นรุนแรงเริ่มพูดคุย ใช้ชีวิตช่วยเหลือตนเองได้ ทานข้าวได้เองสามารถเปิด-ปิด อุปกรณ์ทีวีได้เอง อีกทั้งยังมีการจัดกิจกรรมสอนวิธีการซ่อมเครื่องดังกล่าวให้แก่ผู้พิการกรณีเครื่องเสีย เนื่องจากคนพิการหลายคนเป็นช่างอยู่แล้วก็มีการต่อยอดให้คนพิการสามารถสร้างนวัตกรรมได้อีกด้วย

จากที่กล่าวมาทั้งหมด คือ การยกระดับคุณค่าของชีวิต จากการศึกษาวิจัยของอเมริกา พบว่า หากเกิดสุขภาพไม่ดี หมอสามารถช่วยได้แค่เพียง 36% อีก 64% คือเราสามารถป้องกันไม่ให้เกิดขึ้น เพราะฉะนั้นถ้าอยากช่วยเหลือคนพิการขั้นรุนแรง จะดีกว่าไหมถ้าเกิดว่าป้องกันไม่ให้เกิดความพิการตั้งแต่แรก เพียงแค่ดูแลใส่ใจ และตระหนักเรื่องความปลอดภัยในสถานประกอบกิจการมากยิ่งขึ้น

ผศ.ดร.ธัญญานุภาพ อานันทนะ

“ทำนวัตกรรม ความปลอดภัยให้เรียบง่าย”

ความรู้สึกของการไม่ปลอดภัย (Unsafe) จะมีความรู้สึก 4 อย่าง คือ มีอุบัติเหตุเกิดขึ้นใหม่ มีภัยอันตรายอะไร มีความเสี่ยงอะไร และมีความบาดเจ็บอะไร เหตุทุกอย่างเกิดขึ้นมาจากสถานะที่ไม่ปลอดภัย (Unsafe Condition) หรือ การกระทำที่ไม่ปลอดภัย (Unsafe Action)

สถานะที่ไม่ปลอดภัย (Unsafe Condition) คือการเกิดสภาพแวดล้อมที่ไม่ปลอดภัยนำไปสู่อุบัติเหตุ และความสูญเสีย เช่น กรณีที่สภาพแวดล้อมไม่ได้ถูกทำความสะอาดอย่างดี เครื่องมือ เครื่องจักรไม่มีการป้องกัน และการกระทำที่ไม่ปลอดภัย (Unsafe Action) ก็เป็นอีกหนึ่งหัวใจสำคัญที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุหรือเกิดความไม่ปลอดภัย เช่น คนมองข้ามการทำตามกฎระเบียบ ซึ่งนำไปสู่อุบัติเหตุหรือปัญหาเรื่องความปลอดภัยได้

นวัตกรรมเรื่องความปลอดภัย คือ การนำความคิดสร้างสรรค์ หรือสิ่งใหม่ ๆ เข้ามาแก้ปัญหาความไม่ปลอดภัยโดยมองโอกาสในการเกิดปัญหาความไม่ปลอดภัยคือสาเหตุของปัญหา (Pain Point) และ นวัตกรรม (Innovation) เป็นวิธีการแก้ไข ดังนั้น คำว่า “ความปลอดภัย” มีความหมายกว้างโดยรวมถึงเรื่องทรัพย์สิน สุข สุข ความมั่นคงยั่งยืนของชีวิตอีกด้วย ดังนั้นจึงมีการคิดนวัตกรรมด้านความปลอดภัยเพื่อแก้ปัญหา เช่น

- เครื่องมือลดแรงสั่นสะเทือนสำหรับผู้ที่ทำงานขุดเจาะ
- แอปพลิเคชันที่ช่วยแจ้งเตือนความผิดปกติในคลังสินค้า โรงพยาบาล โรงงาน
- ระบบแจ้งเตือนคนขับรถขนส่งสินค้าที่หลับใน
- การติดตั้งกล้องหน้ารถ และจอแสดงภาพท้ายรถบรรทุกเพื่อให้รถที่ตามข้างหลังรู้สถานการณ์ข้างหน้า และสามารถขับแซงได้อย่างปลอดภัย
- การนำหลอด LED มาทำสายรัดแขนเพื่อสร้างความปลอดภัยให้ผู้ขี่จักรยานและวิ่งออกกำลังกาย
- ถุงซักผ้าละลายน้ำได้ ช่วยป้องกันปัญหาการติดเชื้อโควิด-19 ในโรงพยาบาล
- สายรัดข้อมือที่มีแอปพลิเคชันช่วยผู้ป่วยอัลไซเมอร์

โดยนวัตกรรมหลายอย่างไม่จำเป็นต้องซับซ้อนหรือมีค่าใช้จ่ายสูง แต่เรื่องความปลอดภัยเป็นสิ่งที่ไม่สามารถประเมินเป็นมูลค่าได้ ซึ่งนวัตกรรม คือ สิ่งที่จะเข้ามาลดปัญหาด้านความปลอดภัยเพื่อช่วยให้เกิดความปลอดภัยที่มากยิ่งขึ้น

ศ.ดร.รุธีร์ พนมยงค์

“โลจิสติกส์ของไทย
ต้องปลอดภัยถึงปลายทาง”

ระบบการจัดการโลจิสติกส์มี 2 ส่วน คือ การเคลื่อนย้าย การจัดเก็บข้อมูล และการจัดซื้อจัดหา การให้บริการลูกค้า การจัดการสินค้าย้อนกลับจากลูกค้ามายังผู้ผลิต (Reverse logistics) เป็นต้น

การเคลื่อนย้าย การจัดเก็บข้อมูล : ปัจจุบันอุบัติเหตุและเสียชีวิตบนท้องถนนประเทศไทยเป็นอันดับต้นในภูมิภาคเอเชีย ซึ่งคนมักมองว่าอุบัติเหตุส่วนใหญ่มาจากรถบรรทุก แท้จริงแล้วอุบัติเหตุส่วนใหญ่มักจะเกี่ยวข้องกับรถจักรยานยนต์ จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 มีการใช้บริการเดลิเวอรี่มากยิ่งขึ้น ทำให้เรื่องของความปลอดภัยด้านโลจิสติกส์ (logistic safety) กลายเป็นประเด็นที่น่าสนใจเวลาพูดถึงเรื่องความปลอดภัย ส่วนใหญ่ก็จะนึกถึงความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นกับคนขับ แต่ไม่ได้นึกถึงความปลอดภัยของตนเองที่เป็นผู้บริโภค โดยเฉพาะตอนที่สั่งอาหารได้มีการดูแลถูกต้องตามหลักสุขอนามัยหรือเปล่า เพราะฉะนั้นไม่ใช่ใครก็ได้ที่สามารถให้บริการโลจิสติกส์ ขึ้นอยู่กับความเชี่ยวชาญของผู้ให้บริการที่ต้องมีความระมัดระวังที่แตกต่างกัน

การจัดซื้อจัดหา การให้บริการลูกค้า การจัดการสินค้าย้อนกลับจากลูกค้ามายังผู้ผลิต (Reverse logistics) : คลังสินค้าก็เป็นอีกพื้นที่หนึ่งที่มีความเสี่ยง ต้องมีการอบรมก่อนเข้าทำงาน และสวมใส่อุปกรณ์ป้องกันความปลอดภัย ในส่วนของ Warehouse Safety Policy อย่างในกรณี

ที่ต้องขับรถยก (Forklift) จำเป็นต้องมีใบอนุญาต หากองค์กรมีการรับรองเกี่ยวข้องกับโลจิสติกส์จำเป็นต้องมีมาตรฐาน เพื่อลดความเสี่ยงที่จะเกิดอุบัติเหตุ ตลอดจนการทำงานหนักเกินไปและอยู่ในสภาวะที่ไม่พร้อมทำงาน เป็นสาเหตุทำให้เกิดอุบัติเหตุในที่ทำงานอีกด้วย

เรื่องความปลอดภัยในด้านโลจิสติกส์ คนที่ให้บริการต้องมีนโยบายความปลอดภัย 2 ประเด็น คือสภาพแวดล้อมที่ต้องสร้างความปลอดภัยให้แก่คนที่ทำงาน และการลดจุดเสี่ยงในการทำงาน พนักงานต้องมีส่วนร่วมในการวางแผนการทำงาน การสื่อสารออกไปอย่างต่อเนื่องกับผู้ค้าและคนอื่นในที่ทำงาน และในส่วนของผู้บริโภคที่เป็นส่วนหนึ่งของการสร้างความเสี่ยงให้กับคนทำงาน ในด้านนี้ก็ควรที่จะตระหนักถึงความปลอดภัยและความเสี่ยงจากการทำงานในด้านโลจิสติกส์ด้วย

ชัยวัฒน์ โค้ววิสารัช
ประธานเจ้าหน้าที่บริหารและกรรมการผู้จัดการใหญ่ กลุ่มบริษัทบางกอก

นายชัยวัฒน์ โค้ววิสารัช

“เติมเต็มความสุขอย่างปลอดภัยด้วยนวัตกรรมสีเขียว”

กิจการโรงกลั่นต้องดำเนินการภายใต้สภาวะที่มีแรงดันและความร้อนสูงมาก ถ้าเกิดความผิดพลาดเพียงเล็กน้อยแต่ผลกระทบใหญ่มาก จึงมีแนวคิดที่ว่า **“Everybody Go to Safety Everyday”** หมายถึง การออกจากบ้านแล้วกลับบ้านอย่างปลอดภัยไม่มีบาดเจ็บ ไม่มีการบาดเจ็บ โดยมีการซ้อมเหตุการณ์มากกว่า 60 ครั้งทั้งจำลองเหตุการณ์ใหญ่และเหตุการณ์เล็ก เรียกว่า BCM (Business Continuity Management) จัดกิจกรรมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น เขต สถานีดับเพลิง คู่ค้า หรือลูกค้า ซึ่งจะเน้นในด้านของความปลอดภัยทางกาย

ขณะเดียวกันด้านสุขภาพจิต หากมีปัญหา ก็จะส่งผลต่อวิธีการทำงาน วิธีการตัดสินใจ และวิธีการปฏิบัติต่อเพื่อนร่วมงาน อาจเกิดผลกระทบที่ทำให้สังคมเป็นพิษได้ ดังนั้นจึงมีกิจกรรมต่าง ๆ ที่ทำให้ไม่เกิดความเครียดขึ้น เช่น การทำพื้นที่สีเขียวในโรงกลั่น มีร้านกาแฟ outdoor มีดนตรีในสวน มีสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เช่น ห้องออกกำลังกาย เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาสุขภาพจิตซึ่งเป็นสิ่งที่มองไม่เห็น ซึ่งเป็นการจัดการและบริหารเรื่องความเครียด หรือความกดดันในการทำงาน อย่างกรณีที่ต้องมาทำงานตอนหกโมงเช้ากลับบ้านเที่ยงคืนเป็นสิ่งที่ไม่ควรสนับสนุน ซึ่งเป็นวิธีการ

ทำงานที่ไม่ถูกต้อง จึงเกิดแนวคิดที่ว่า Work Smart สำคัญมากกว่า Work Hard ถ้ามีช่องทางที่สามารถสื่อสารกันได้ หรือใช้เทคโนโลยีให้เกิดประโยชน์ เช่น Line หรือ Twitter จะทำให้ไม่ต้องทำงานจนมากเกินไป หากบริษัทมีเวลาการทำงานยืดหยุ่นก็ไม่จำเป็นต้องมาทำงานเช้ามาก ไม่ต้องมีชั่วโมงเร่งด่วนเพื่อมาทำงาน หรือทำอะไรให้ง่าย และกระชับก็จะช่วยลดความเครียดในการทำงาน

จากที่กล่าวทั้งหมดจะเห็นว่า สุขภาพกายสำคัญ หากมีนโยบายดัชนีชี้วัดผลงานหรือความสำเร็จของงาน (Key Performance ; KPI) โดยเทียบผลการปฏิบัติงานกับเป้าหมายหรือมาตรฐานที่ตกลงไว้ ซึ่งมี KPI ของด้านสุขภาพด้วย เช่น ปีหนึ่งจะลดน้ำหนักกี่กิโลกรัม เป็นต้น การลงทุนให้คนมีสุขภาพที่ดี ดีกว่าการเสียเงินไปกับการรักษาตอนที่ป่วย และถ้าหากพนักงานไม่มีสุขภาพที่ดีก็จะทำให้ประสิทธิภาพในการทำงานลดลงด้วย

ข่าวที่ 1. งานความปลอดภัยและอาชีวอนามัยแห่งชาติ ครั้งที่ 34

สสพท. ได้จัดงานความปลอดภัยและอาชีวอนามัยแห่งชาติ ครั้งที่ 34 ระหว่างวันที่ 30 มิถุนายน ถึงวันที่ 2 กรกฎาคม 2565 ณ ศูนย์แสดงสินค้าและการประชุมอิมแพ็ค เมืองทองธานี นนทบุรี ภายใต้ธีมงาน “ร่วมสร้างวัฒนธรรมไทยเชิงป้องกัน สู่ความปลอดภัย อาชีวอนามัย และความผาสุกที่ยั่งยืน (Forward Culture of Prevention for Safety Thailand)” โดย สสพท. ได้ขับเคลื่อนการจัดงานด้วยค่านิยมด้านความปลอดภัยร่วมกัน ประกอบด้วย M-D-C : สติรู้ตัว (Mindfulness) วินัยถูกต้อง (Discipline) และเอื้ออาทรใส่ใจ (Caring)

ขอสรุปผลการจัดงานความปลอดภัยฯ ดังนี้

1. พิธีเปิด

วันที่ 30 มิถุนายน 2565 เวลา 09.30 น. พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ให้เกียรติเป็นประธานเปิดงาน ณ ห้องรอยัล จูบิลี บอลรูม และมอบโล่ผู้สนับสนุนการจัดงาน จำนวน 2 แห่ง

ได้ประกาศเกียรติคุณกิจกรรมการรณรงค์ลดสถิติอุบัติเหตุจากการทำงานให้เป็นศูนย์ ประจำปี 2565 ระดับแพลทินัม ให้กับสถานประกอบกิจการ จำนวน 39 แห่ง

ได้ประกาศเกียรติคุณโครงการพัฒนาสถานประกอบกิจการตามมาตรฐานระบบการจัดการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ประจำปีงบประมาณ 2564 ระดับแพลทินัม ให้กับสถานประกอบกิจการ จำนวน 27 แห่ง

และมอบรางวัลการประกวดโครงการพัฒนานวัตกรรมด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัย ประจำปี 2565 จำนวน 5 รางวัล

2. งานนิทรรศการ

การแสดงนิทรรศการด้านความปลอดภัย ซึ่งจัดขึ้นบริเวณ อาคารชาเลนเจอร์ 1 โดยมีบูธนิทรรศการจากภาครัฐ ภาค เอกชน และสถานศึกษา จำนวน 64 บูธ (เอกชนจำนวน 45 บูธ หน่วยงานราชการ จำนวน 9 บูธ และสถาบันการศึกษา 10 บูธ) ภายในการจัดงานมีกิจกรรมการสาธิตด้านความปลอดภัย ในการทำงาน เช่น การทำงานบนนั่งร้าน การทำงานบนสูง การ ปฐมพยาบาลเบื้องต้น การช่วยฟื้นคืนชีพ และความปลอดภัย ในชีวิตประจำวัน กิจกรรมทอล์คโชว์และสาระบันเทิงมากมาย โดยตลอดการจัดงานมีผู้เข้ามนิทรรศการตลอด 3 วัน รวม จำนวน 13,775 คน

3. งานสัมมนาวิชาการ

สสพ. มีหัวข้อการสัมมนาวิชาการให้เลือกกว่า 32 หัวข้อ ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้ ด้านยุทธศาสตร์และการบริหาร จัดการและวัฒนธรรมความปลอดภัย ด้านกฎหมายและมาตรฐาน ความปลอดภัย ด้านความปลอดภัยที่วิกฤต และการปฏิบัติ ทิธี (Best Practices) ด้านอาชีวอนามัยและด้านเทคโนโลยีและ นวัตกรรม

ข่าวที่ 2. สสปท.จัดงานสัมมนาวิชาการความปลอดภัยและอาชีวอนามัยภาคตะวันออก จังหวัดชลบุรี

กระทรวงแรงงาน โดย สถาบันส่งเสริมความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน (องค์การมหาชน) หรือ สสปท. นำองค์ความรู้จากการจัดงานความปลอดภัยและอาชีวอนามัยแห่งชาติ ครั้งที่ 34 มาถ่ายทอดความรู้สู่ส่วนภูมิภาค จึงได้จัดงานสัมมนาวิชาการความปลอดภัยและอาชีวอนามัยภาคตะวันออก จังหวัดชลบุรี ระหว่างวันที่ 8-9 สิงหาคม 2565 ณ โรงแรมนิโก้ อมตะซิตี้ ชลบุรี ร่วมกับอมตะซิตี้ โดยมี ดร.สุเทพ ชิตยวงษ์ เลขาธิการรัฐมนตรีกว่าการกระทรวงแรงงาน เป็นประธานในพิธีเปิดงานและให้เกียรติมอบรางวัลโครงการกิจกรรมรณรงค์ลดสถิติอุบัติเหตุจากการทำงานให้เป็นศูนย์ ระดับทอง ปีที่ 1 จำนวน 12 รางวัล

การจัดงานในครั้งนี้เป็นการผลักดันสู่ความเป็น Safety Smart Low Carbon City : S M L และเป็นการส่งเสริม ความปลอดภัยผู้ใช้แรงงาน คนทำงาน ผู้ประกอบการ ในนิคมอุตสาหกรรมชุมชน และสังคม มุ่งมั่นให้เกิดเมือง คาร์บอนต่ำ เพื่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจให้กับประเทศชาติต่อไป รวมไปถึงการมุ่งให้เกิดค่านิยมความปลอดภัย (Safety Values) 3 ด้าน “M-D-C” ในสังคมการทำงานอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

ข่าวที่ 3. สสปท.จัดกิจกรรมถวายสัตย์ปฏิญาณเนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว 28 กรกฎาคม 2565

วันที่ 27 กรกฎาคม 2565 เวลา 10.30 น. นายวรานนท์ ปีติวรรณ ผู้อำนวยการสถาบันส่งเสริมความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน นายพทุทธ์ฤทธิ์ เลิศสิลาภิจจา รองผู้อำนวยการ (วิชาการ) นายเอกชาติ นาคาไชย รองผู้อำนวยการ (บริหาร) พร้อมด้วยผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ สสปท. จัดกิจกรรมถวายพระพรชัยมงคล และกล่าวถวายสัตย์ปฏิญาณเพื่อเป็นข้าราชการที่ดี และพลังของแผ่นดิน เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว 28 กรกฎาคม 2565 ณ บริเวณชั้น 1 อาคาร กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน (ส่วนแยกตลิ่งชัน)

ข่าวที่ 4. ศูนย์ส่งเสริมความปลอดภัยและอาชีวอนามัย ภูมิภาคตะวันออก (OSH CET) เข้าดำเนินการติดตามและสนับสนุนตามหลักสูตร “สร้างวัฒนธรรมความปลอดภัยเพื่อความยั่งยืน”

วันที่ 2 สิงหาคม 2565 นายพทุทธ์ฤทธิ์ เลิศสิลาภิจจา รองผู้อำนวยการสถาบันฯ และนายพงษ์สิทธิ์ ศิริฤกษ์อุดมพร ผู้เชี่ยวชาญประจำศูนย์ส่งเสริมความปลอดภัย และอาชีวอนามัยภูมิภาคตะวันออก (OSH CET) พร้อมด้วยอาจารย์วีระ ชื้อสุวรรณ ซึ่งให้เกียรติเป็นทีปรีक्षा เข้าดำเนินการติดตามและสนับสนุนตามหลักสูตร “สร้างวัฒนธรรมความปลอดภัยเพื่อความยั่งยืน” ณ บริษัท ไทยนิปปอน สตีล เอ็นจิเนียริง แอนด์ คอนสตรัคชั่น คอร์ปอเรชั่น จำกัด จังหวัดฉะเชิงเทรา

ร่วมสร้าง
วัฒนธรรมไทยเชิงป้องกัน
สู่ความปลอดภัย อาชีวอนามัย และความผาสุกที่ยั่งยืน

ค่านิยม

ด้านความปลอดภัยร่วมกัน
//////// (SAFETY SHARED VALUES)

เอื้ออาทรใส่ใจ
CARING

วินัยถูกต้อง
DISCIPLINE

สติรู้ตัว
MINDFULNESS

THAILAND **#34**
SAFE @ WORK

FORWARD
CULTURE OF PREVENTION FOR
SAFETY THAILAND